

מול התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים חסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדוק שליט"א

בני ברק - אלעד

שנה י"ד גליון תרס"ה

קרח

ל' סיון תש"ע

המעט כי העליטנו מארץ זבת חלב ודבש

רעב כבד פקד את הארי מלך החיות, בין עצי היער הסתובב לו סר וזעף מוכן הוא למרוף ולדרוס את כל אשר ימצא כדי להשקיט רעבונו, שלשה ימים שיחר למרוף ולא עלה בידו.

האריה חשש שסופו יהיה שיגווע ברעב, מה עשה, יצא אל עבר היער, פגש וראה סוס דוהר לעברו, מרף את הסוס ושיסעו לגזרים, בעודו מתהלך רץ לעברו זאב, ומיד מרף את הזאב ואכלו, והחיות אצים רצים מבוהלים ודחופים כדי שלא יהיו מרף לשינו של הארי הרעב.

והנה לפתע צץ שועל מביץ עצי היער והארי רצה גם ממנו לעשות גל של עיצמות, פתח השועל את פיו בחכמה ואמר לו: וכי מה יש בידי להשיבעך, אני אראה לך אדם שמן, שאתה מורף ושבע ממנו, והיה שם בור מכוסה ואדם ישב מאחוריו, כיון שראה הארי, אמר לשועל: אני מתיירא מתפילתו של זה שלא יכשילני, אמר לו השועל: לא יגיעו הדברים לא לך ולא לבנך, אולי לבן בנך יגיעו, אבל בין כך אתה תשבע מרעבונך ועד בן בנך עוד יש זמן רב.

נתפתה הארי וקפץ על האדם ונפל לבור, בא השועל על שפת הבור והציץ עליו, אמר לו הארי: הרי אמרת שאין הפורעניות באה אלא על בן בני, אמר לו השועל: מסתמא כבר יש עון של של אבי אביך שאתה נתפס בו, אמר לו הארי: אבות אכלו בוסר ושינו בנים תקחינה (ירמ' לא כח) אמר לו השועל ולמה לא חשבת כך מתחילה.

משל זה כתב רב האי גאון בתשובותיו (סי' י"ז) ומסיים שם: כמה מוסר יש במשל זה דהרי גם הארי מלך החיות נפל ברשת השועל אך ורק משום שהתאוה לבשר קצת יותר שמן, דהרי מיד היה לו לחשוב אולי המא זקיני ובעבורו יענש, ואת כל מה שהבין לאחר שנענש ונסתלקה נגיעתו, לא הבין בתחילה כאשר תאוותו משלה בו.

והנה כי כן כאשר מעיינים בפרשתך יקשה על קורח שפיקח היה, וגדול הדור היה, ועמו מאתיים וחמישים ראשי סנהדראות של דור מקבלי התורה, אשר ראו בעיניהם את צרות שעבוד מצרים, ובמדבר לא חסרו דבר, באו ומענו מענת שמות "המעט כי העליטנו מארץ זבת חלב ודבש".

אך ההסבר הוא שהמפריע העיקרי של האדם הוא התאוה, וכאשר התאוה מתגברת על האדם לא די שאין חכמתו מצילתו, אלא שהוא מנצל את חכמתו לעזרת התאוה כדי להטעות את העולם כולו.

ומאותו מעם לא הבינו קורח ועדתו שמענתם היא מענת שמות, דהרי תאות הכבוד סימאה את עיניהם, ולכן מענת שמות אלו שהם בדו מלכם נראו בעיניהם כמענות שיש בכוחן לעמוד מול תורתו וגדולתו של משה רבינו.

תוכן הענינים

- לקח טוב ..... עמוד ג'
- קול תפילה ..... עמוד ה'
- שבת בשבתו ..... עמוד ז'
- דבש תמרים ..... עמוד ט'
- בשפתי צדיקים ..... עמוד י"א
- פרפראות לחכמה ..... עמוד י"ג
- והרשת והקרת ..... עמוד י"ד
- פניני התורה ..... עמוד י"ז
- הילולא דצדיקיא ..... עמוד י"ח
- משולחן מלכים ..... עמוד כ'
- דברות קודש ..... עמוד כ"ו

להכנסת מודעות, ברכות מול טוב, הנצחת שם, לעילוי נשמת, אפשר לפנות:

בארה"ב:

להד"ר **מנחם מענדל פריעדמאן**

ה"ץ

845-662-5579

באר"י:

להד"ר **אלטער אשר אנטשיל**

אילאוויטש ה"ץ

011-972-527648437

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

קול דנהתי דישועה באהלי צדיקים

קול צהלה ורינה, שפתותינו תרננה
נברך לאלוקינו, שהשמחה כמוענינו, עת הזמיר הגיע בגבולינו

ובהדרת קודש ובאותות כבוד ואהבה, נשגר בזה ברכת מולא טב"א, אל מול פני הדרת גאון מאורינו ומאלופנו, המסור מריוחוק מקום וקירוב הלב למענינו, שר התורה והיראה, לוחם מלחמת ה' בעוז ונגבורה, משריש בלבות רבבות אלפי ישראל מסוף העולם ועד סופו השיטה הברורה, מלחויב לבבות בני ישראל בדברים אהובים, חזרות וזיקים ושביבים, חסידא ופרישא, מוצינא קדישא, נהורא נפישא,

נבוד קדושת מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל השמחה שבמעון קדשו

באירוסיו נכדו הבה"ח פרצע"ח הרב יואל ני"ו למזל טוב ובשעטו"מ
בן חדב"ג הגה"צ רבי חנוך העניך אשכנזי שליט"א

רב ביהמ"ד אבני צדק ודומ"ץ שכונת עצי התמרים בקריית יואל יע"א

ומצלאין אנו לחיי מלכא מרנא ורבנא, יזכהו השי"ת לנהל את עדת מי מנה, מתוך נחת והרחבת הדעת, על מי מנוחות ונהלנו ובמעגלי צדק ינחנינו, ויזכה לרוות רוב נחת וקדושה מכל יו"ה במדה גדושה, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נוכה במהרה לרגלי מבשר צדק משמיע ישועה, ומלכינו מרן שליט"א בראשינו, במהרה בימינו, אמן.

המברכים בקידה חמש מאות

הנהלת הקהילה

הבן צדיקים יראו וישמחו וחסידים ברנה יגילו

לקח טוב

ליקוטים יקרים, מפיו סופרים וספרים, ע"ד מוסר והסידות נאמרים

אחרון לכל יקל שום אדם את ראשו לקנטר ח"ו על הצדיק שבדורו. (ילקוט מנחה)

☆

ועבד הלוי הוא את עבודת אהל מועד, פי הפסוק ועבד הלוי ר"ל שיעקר עבודת הלוי הוא הצדיק הדבוק בו ית', הוא רומז לעולמות העליונים היינו לתקן נשמתו שתהיה זכה וברורה כמו קודם רדתה לעולם את עבודת אהל מועד היינו שזהו העבודה בעולם הזה הנקרא מועד. (דעת משה)

☆

ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה, דכשהצדיק משפיע לישראל בני חיי ומווני, לא יהיה כוונתו שגם הוא ינחל נחלה בתוך בני ישראל, וזהו ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה, רק יהיה כוונתו למוכות ישראל לבד. (אמרי יוסף)

☆

ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגורן, תרומתכם היינו האדם המורס מכם להיות מנהיג, יהא נחשב בעיניכם אף שאין לו מעלה יתירה, עכ"ז הוא כדגן מן הגורן דמתחילה היו שוין ובתוכם ממנו תרומה לה' הוא קדוש והשאר חולין, כן צריכין לנהוג בו כבוד כי השי"ת בחר לו להיות מנהיג והוא קדוש במעלה על ידי זה. (באר מנחה)

☆

ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן הגורן, היינו באם תרומו את הלאם שהוא עניינו ארציות להשם יתברך אוי יחשב כל מעשיהם קודש כתרומה. (אילנא דחיי)

☆

ונחשב לכם תרומתכם, דהנה העניו צריך לגבוה לבו בדרכי ה', וזהו ונחשב לכם תרומתכם שההתנשאות שלכם יהיה חשוב אצלכם ותתנשאו עצמיכם לפעמים כשביל כבוד הבורא ב"ה. (אור לשמים)

☆

ואמרת אליהם בהרימכם את הלבנו ממנו וכו', פי הפסוק ואמרת אליהם, תדעו נאמנה בהרימכם כשתרומו עצמיכם בעבודתו, אוי את חלבו פי עיקר חלק המצויה הוא ממנו יתברך שעור לכם, ואפ"ה ונחשב ללויים הם הגוף והאברים שרק נלויים בעשיית המצוה כאילו הם עשאוהו. (אור פני משה)

קול יעקב, לתפילה כי אמרו פן תבלענו הארץ וצריך לבקש החמים. (מהר"ש מבבלא)

☆

וקח מאתם מטה, הענין הוא דיכניעו עצמם לצדיק הדור, והו הפי מטה מלשון המטה, איש אשר אבחר בו מטה יפרה, שאז יראו שענוות הצדק יאיר וירח ביותר, וזה כשענוים יכניעו לצדיק הדור, ומוזה הניח משה רבינו מטה אהרן בתוך מוטותם. (דברי יחזקאל)

☆

מטה מטה לבית אב מאת כל נשיאיהם, מטה לבית אב פי מי שהוא מטה את עצמו יותר למטה, מאת כל נשיאיהם פי יותר מכל הגדולים בחכמה ומדות טובות, והאיש אשר אבחר בו מטהו יפרה היינו שאבחר זה שמתמעט עצמו. (מאור ושמש)

☆

והנה פרה מטה אהרן, דעבודת הכהן היה להמתיק בגבורות ולהשפיע שיהא הכל טוב וחסד, גימ' הר"ת מן ר"פא חז"לי ע"מו ישראל, ויצין ציץ מלשון ציצית והבטה עינא פקחא, ויגמול שקדים מלשון שוקד רעה, גמלו הכריתו ובטלו זה שיהא רק טוב גם ציץ גימ' קץ שיהא ע"י החסדים במהרה כימינו אמן. (רע קודש)

☆

כל הקרב הקרב אל משכן ה', פי כל הקרב אל ה' שאין לו עוד תאות היצר, יומת כי כבר נגמר פעולתו בעוה"ז. ורצון הבורא ב"ה הוא להיות לאדם מלחמת היצר כדי שיהיה לו עוד חיות בעוה"ז. (תפארת שלמה)

☆

עבודת מתנה אתן את כהונתכם, שאתן לכם כבוד מתנה עבודת התפילה שתהא שגורה בפניכם, ועי"ז והור יקרב יומת, שהס"מ שהוא זר לא יוכל להתקרב לא לחולה ולא לתפילה כי היא התפילה שגורה ומקובלת אמן. (דגל מחנה אפרים)

☆

ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתך, סמיכת מתנות כהונה למחלקותו של קרה, דלא די שהקב"ה שומר את הצדיקים משנאיהם רק אדרכא מוסף עי"ז מתנות מן השמים, למען ידעו דור

ויקח קרה, שלקח חסדותו לעבוד את השי"ת, ובוזה נתפתה לעבור על פי ה', ולחלוק על משה לעבוד את ה' אפי' בדבר אלא צוהו, והוא לפני חסדות, אבל בזה ויקומו לפני משה וכו' ויקהלו על משה וכו', והקב"ה לא ירצה בחסדות כזה.

(אנרא דבלה)

☆

ויקח קרה, לקח מקר רע לעצמו, פי דרצה הוא לעשות בעצמו תענוג להשי"ת ולהיות כהן גדול, ואם היה עובד רק לעשות תענוג להבורא ב"ה, בוודאי לא היה חולק שיהיה הוא כהן גדול.

☆

ויקח קרה, במד' אלא משיכת דברים, היינו שתקוהו עצמכם עם הדברים שאתם מדברים, שלא תדבר כלי לב, שלא יהא נאוף בלי נשמה. (ישמח ישראל)

☆

כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה', וכו' בדרך רמז כיכל העדה כולם קדושים, דבני אדם אומרים שהאדם עושה וה' בעזרו וזהו ובתוכם ה', וזהו מעות, וזה אומר הכתוב ומדוע תתנשאו על קהל ה' שבאמת ה' הוא עליהם והוא עושה הכל.

(עשרת צבי)

☆

ומדוע תתנשאו על קהל ה', בשם הר"ר בונם אמרו על משה ומדוע תתנשאו אני"פ שהתורה מעידה עליו שהוא עניו מכל האדם, אלא מכאן נלמד שהגאווה מסמא עיני האדם, שאינו מסוגל לראות שום דבר לאשורו. (חידושי הר"ם)

☆

המעט מכם כי הבדיל וכו' לכן אתה וכל עדתך הנועדים על ה', פי הפסוק המעט מכם כי הבדיל דבזה שבחר ה' בכם היה צריך להביאכם לעונה, ובקשתם גם כהונה שהוא רדיפה אחר הכבוד, לכן אתה וכל עדתך הנועדים על ה', דבזה גופא נועדים על ה', כי הרכו של אקלינו לא כאלה, רק הבורח מן הכבוד לזה ישיג הכבוד. (נועם מגדים)

☆

וכל ישראל אשר מביבותיהם נמו לקולם, פי נמו לקולם שמיד נמו אל הקול

מזלא טבא וגדיא יאה

בשם רבני ולומדי הכולל הלומדים על טהרת הקודש,
 נישא בזה אלומות גודש, בברכת מזל טוב, מרחיק מקום וקירוב לב,
 קדם מע"כ ידידינו האי גברא יקירא, רודף צדקה וחסד תדירא,
 תומך גלהב לכוללינו המעטירה,

הרבני הנכבד והנעלה, צודה לשם ולתהילה

מוה"ר גבריא אל ווייס הי"ד

אב"י במעלבארן אויסמראליע יע"א

לרגל השמחה שבביתו, קול ששון על שפתו, בנישואי בתו

עביג החתן היקר והנעלה

נמר פנחס איידליס ני"ן

מלפנים משב"ק אצל כ"ק מרן רבינו שליט"א

וצרופה ברכתנו המרובה, בהודאה וחיבה, שיזכה לרוות מיוצ"ח תענוג
 ונחת, מתוך אושר ועושר והרחבת הדעת, וימשיך לעמוד לימין כוללינו
 הקדושה, במידה מרובה וגדושה, ובשכר זאת יתברך בברכאן
 הנפישא, וכטי"ס.

החותמים למען שמו בהוקרה ובהערכה

הנהלת מולל עצי חיים

צדקת רבי מאיר בעל הנס

בני ברק יצ"ו

קול תפילה

אמרות קודש בעניני תפילה נאמרים על פרשת השבוע ערוכים וסדורים

תפילה לשם שמים

ויקח קרח. ההנה כתיב (משל ג. ה): בכל דרכיך דעהו, דבכל עניניו ועסקיו מצרכיו הגשמיים מאכילה ושתיה ושינה, ומתן ומשא ושאר צרכי הגוף, מחוייב האדם לכוין בהם צורך גבוה, ושלא לעשותם מעשה בהמה להנאת הגוף החומר העכור, כי אם לכוון בהם כוונה הראויה לשמו יתברך, לעשות נחת רוח ליצורו, ואז יתלהבו לבו בקרבו בגשתו לעבוד ולהתפלל לפניו יתברך, ולא יבלבלו מחשבתו קודש שום ענין מעניני העולם הזה, ולא יפול לו שום מחשבה זרה בתפלתו, כי כל המחשבות זרות הם באים לו לאדם, מחמת שאינו עושה צרכיו הגשמיים בהתקשרות ודביקות הבורא יתברך, כי אם שמכוין בהם לצורך עצמו ולהנאת הגוף, וזהו ויקח כשהאדם לוקח התאוות וההנאות הגופניים, לעצמו ולצרכי לבו לתאוות ולהנאת הגוף, על כן קרח נשאר קרי ומצונן מהתלהבות הקדושה, מלשון (יחזקאל א. כב): הקרח הנורא, כנוצר לעיל

מי דעת

התפילה צריך להיות בלי שום פני

בקר וידע ה' את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו ואת אשר יבחר בו וקריב אליו. רמזו בכך בוקר וידע, דהיינו יודע לשון 'חיבור', היינו מוסר לאדם כשהוא עדיין בנעוריו, היינו בוקר וידע ה', היינו שיחבר עצמו עם הבורא, ומפרש הפסוק את אשר לו, היינו גם דברים של עולם הזה, היינו את אשר לו, היינו מה שייך להגוף, ואת הקדוש, היינו אפילו בדברי קדושה היינו בתורה או בתפילה, יהיה הכל בלי שום פניה, והקריב אליו צריך אדם לראות שיהא קרוב לה', היינו שילמוד ויתפלל בדחילו ורחימו, ואמר הפסוק ואת אשר יבחר זה קאי על האדם כשהיה לו בחירה זו שיבחר לעצמו להיות דבוק בה', או יקריב אליו, היא הקדוש ברוך הוא בעזרו ויקרב אותו אליו, כמו שאמר חכמינו זכרונם לברכה (יומא לה): הבא לטהר מסייעין לו.

לקוטי מהר"ם

צריך להתפלל בקול

וכל ישראל אשר סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו פן תבלענו הארץ. ויש לומר, על פי הידוע, כי העצה להתגבר על היצר בעת שהוא מתגבר, הוא לצועק בקול בתורה ותפלה. וזהו נסו לקלם, "זיי האבין זיך ענגומען צום קול", כי אמרו פן תבלענו הארץ, שהארציות והחומריות תבלענו אותנו, על כן לקחו עצמם לבחינה זו

אור ישרים

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה, הוא יברך את כל מי ששומר פיו ולשונו שלא לדבר בעת התפילה וקריאת התורה. הקדוש ברוך הוא ישמרהו מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, ויחולו עליו כל הברכות הקטנות בספר תורת משה רבינו ובכל ספרי הנביאים והקטובים. ויזכה לקראת בני חיים וקיימים, ויגדלם לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ויעבוד את ה' אלקינו תמיד באמת ובתמים, ונאמר אמן:

☆

ובסוף סימן של"ד כבאר הגולה מביא חרם ר"ג ומסיים עוד הוסיף ר"ת בצירוף שאר רבנים וכו' עוד שם שלא ידבר בבית הכנסת אך ישבו באימה ביראה וכו' ע"ש.

ספר מורא מקדש לרב ייבי

☆

ומה דנקיט בגמרא חשכונות ולא אמרו דברים בטלים בשביל שכבר אמרו רז"ל השח שיחה בטילה עובר בעשה שנאמר ודברת כם ולא בדברים בטלים אפילו חשכונות שהוא צריך ואינו דבר בטל מכל מקום אסור בבית הכנסת כן כתב בראשית חכמה.

ספר מורא מקדש לרב ייבי

☆

ועיין בהקדמה של סידור האר"י ז"ל וז"ל שם ואוי להם כי גמלו לנפשם רעה המדברין כלל ועיקר בבית הכנסת אפילו אחר זמן תפלה ואפילו בדברי מוסר ויראת שמים עד אחר יציאה מבית הכנסת אולי ימשכו לדברי חול, ובזוהר פרשת תרומה האריך מאוד בעונשו ע"כ.

ספר מורא מקדש לרב ייבי

לעי"נ האשה החשובה

מרת דבורה דאסקאל ע"ה

ב"ר שלמה זדא ז"ל

נלב"ע ח' אדר תש"ע

ת. נ. צ. ב. ה.

שמרד בכל הרבין

ווען נאך ווי אין די קומענדיגע

זימער וואכן

איז מען אזוי שטארק אנגעוויזן אויף שמירה והצלחה אויף די וועגן?

צו יעדע געלעגענהייט געדענקט די פארזיכערסטע סגולה פון

צדקת רבי מאיר בעל הגס

ווען איר:

- ▶ פארט ארויס צו די קאנטרי
- ▶ קומט אהיים צו די ארבעט
- ▶ די קינדער פארן ארויס אין קעמפ אריין
- ▶ זיין קומען אהיים אינמיטן זומער
- ▶ צו יעדע צייט

געדענקט צו לייגן צדקה אין די הייליגע

יטב לב פושקע

וה' ישמור צאתינו ובואינו מעתה ועד עולם

קינדער וואס ווילן אהמגיין
ערב שבת
מיט די יטב לב זעקלעך
אין קאנטרי

קענען רופן און יטב לב אפיס:
718-387-1213 Ext. 104
845-782-3091 Ext. 104

ספעציעלע מתנות
וועט פארטיילט ווערן
נאכן זומער

טוב ליתן צדקה קודם שילך לדרך שנאמר צדק לפניו יהלך
וישם לדרך פעמיו
ש"ה מסכת חולין

מוסדות יטב לב דארף זיין די ערשטע צדקה ביי אנ"ש
מדברי כ"ק מרן רבינו המהר"ק שליט"א

ביים איינפאקן אייערע קאנטרי-פעלער.
פארנעסט נישט דאס וויכטיגסטע
די יטב לב פושקע

פאר א פושקע אדער אויסצוליידיגן א פולע פושקע רופט:

845-782-3091 · 718-387-1213

שבת בשבתו

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים, על פרשת השבוע ערוכים וסדורים

קרח אמר כל העדה כולם קדושים ר"ל כולם פורשים ממלאכה בש"ק, ובתוכם ה', והוא יודע דשבותתם היא רק לקיים מצות בורא, ואם כן דגם הם שומרים שבת כהלכתו ראוי גם להם ממשלה, ומדוע תתנשאו על קהל ה', הלא כמונו כמכם, ומבואר המדרש דעל ידי כח שבת מצא קרח מקום לחלוק.

(זכור ושמור)

ע"י שבת ניצולים מתלונות בני"

והנה פרה מטה אהרן לבית לוי, הנה המטה ה' לו כח אהרן בחי' חסד גם לבית לוי שהוא גבורה אשר חסד גבורה עולה רפ"ח, ולזה אמר ויצא פר"ח והבן, והנה לפי הנוכח אשר מטה לוי ה' בו ב' בחינות א"כ הרי הוא כמו ב' מטות א"כ ה' שם י"ג מטות י"ג פעמים מטה עולה שבת שהוא מעין עולם הבא דלית ביה לא קנאה ולא שנאה ועי"ז והשכותי מעלי את תלונות בני ישראל, גם אשר שבת צריכים למעט בדבור כי אם דברי קדושה, גם שבת הוא בחי' לסריסים אשר ישמרו את שבתתי אשר ברית הלשון מכיון כנגד ברית המעורר ובהמשכות קדושת שבת ניצלו מתלונה.

(אור למאיר)

בכל ע"ש יש עליה לכל הנשמות

כתב האריז"ל במזמור שיר ליום השבת צדיק כתמר יפ"ח סופי תיבות 'קרח', שלעתיד יעלה ויקום קרח ויפ"ח צדיק כתמר, והענין למה רמזו תיקונו ועלייתו של קרח במזמור של שבת, ומה ענין שייכות זה לזה, וי"ל עפ"י מש"כ בסידור האריז"ל בכוננת מזמור שיר ליום השבת ראשי תיבות 'למשה' כי משה רבינו יורד עם כמה צדיקים בכל ערב שבת ומעלה את כל הנשמות בין חיים בין מתים שבעמקי הקליפות שאין להם זכות לעלות ואין יכולת לשום אדם להעלותן, לכן טוב להודות לה' לחסד וכו' עכ"ל, וע"כ שפיר אשמעינן בזה המזמור רבותא גדולה וחסד גדולה מקדושת משה רבינו גם עתה יאחז צדיק דרכו בגדל ענותנותו וחסידותו כי גם את קרח שה' בר פלוגתו ושונאו ורודפו וכו' עכ"ז עתה הוא מעלה גם את נשמת קרח בכל ע"ש כמו שארי הנשמות שאין כח בשום אדם להעלותן כמו מ"ר עם הצדיקים שיורד להעלותן בכל ע"ש להיות מוכן לתחי' לעתיד ב"ב ע"כ נאמר במזמור ההוא צדיק כתמר יפ"ח ס"ת קרח כנוכר.

(חמשה מאמרות)

ליל היא רומזו על יראה ויום השבת על אהבה

איתא בזה"ק דקרח פליג על שלום ופליג על שבת, עיי"ש, ולכאורה אינו מובן היכן מצינו שחלק קרח על השבת. אך י"ל דהנה קרח ה' לוי ומדתם מדת הגבורה והיראה, והכהנים ה' מדתם מדת החסד והאהבה וע"כ הלויים היו השומרים בבית המקדש משום דעיקר שמירת הלא תעשה הוא מחמת יראת ה', וע"כ (תהלים קא פ) ראשית חכמה יראת ה', כדי להיות סור מרע ולהנצל מכל חטא ועון, אבל בהעבודה העיקר הוא האהבה לעבוד את השי"ת באהבה עזה ונאמנה, וע"כ העובדים בבית המקדש היו הכהנים שעבודתם הוא באהבת השי"ת, אכן טענת קרח ה' שהלויים גדולים מהכהנים, משום דעיקר העבודה הוא ביראה, וע"כ שייכת העבודה ללויים. והנה ליל שבת היא בחי' מלכות בחי' היראה, ויום השבת הוא בחי' ז"א בחי' האהבה, וכבר נודע שבזמן הראב"ע ז"ל רצו האפיקורסים להוכיח ששמירת שבת הוא כמו בקדשים, שהלילה הולכת אחר היום, וליל מוצאי שבת הוא שבת, אבל ליל שבת שייכת ליום הששי, והראב"ע ז"ל נלחם עמם וביטל דבריהם כידוע, ובאור החיים ריש פר' קדושים פי' בזה (ויקרא יט ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו עיי"ש, והטעם לדבר כי מעלין בקודש, וע"כ מתחלה שומרים הליל שבת בחי' היראה ואח"כ היום השבת בחי' האהבה, אבל אם יהי' היום שבת קודש בחי' האהבה ואח"כ הלילה בחי' היראה, א"כ הוא ההורדה ומעלין ואין מורידין בקודש. ולפי זה לשיטת קרח שהיראה גדולה מהאהבה, א"כ אדרבא צריכה הלילה להיות אחר היום, וזה אינו דהא כתיב (בראשית א ה) ויהי ערב ויהי בוקר דקודם ערב ואח"כ בוקר, וע"כ כתב הוזה"ק דפליג על שבת כמובן.

(חקל יצחק)

השומר שבת כהלכתו ראוי להיות מושל ומנהיג

ויקה קרח. במדרש (מובא בס' בן גרש) מה ראה קרח לחלוק על משה פרשת שבת ראה, ונראה עפ"י מה שהבאתי בפ' בראשית בשם מהר"ק ז"ל ד"ה וישם עי"ש דימי החול בחרו על עצמם את יום השבת למושול עליהם, א"כ מורה שבת על שררות ומלכות, ומי ששומר שבת כהלכתו ראוי להיות מושל ומנהיג כמובן, והנה אצל שבת כתיב קודש הוא לכם, ויל"פ הכוונה שיפרשו בשבת ממלאכת חול כמו שפר"ש ע"ה"כ קדושים תהיו פרושים, ויתכוונו לש"ש ולא לנוח בשביל גיעת מלאכה. והנה

לעילוי נשמת הרה"ח

ר בנימין ב"ר עקיבא פארקאש ז"ל

נלב"ע כ"ט אדר תש"ע

ולעילוי האה"ח

מרת אסתר ב"ר מנחם ישראל ע"ה

נלב"ע ה' אדר

הונצח ע"י בנו ר' מנחם ישראל פארקאש הי"ו

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' עזרא ב"ר ישראל צבי בנעט ז"ל

וזו האה"ח מרת ח'ה"ה ב"ר צבי ח'דע"ה

ובניהם

שרה, יונתן בנימין, משה,

מאיר, לאה פייגא

נלב"ע ט"ו סיוון

רבש תמרים

**פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים,
רבותינו הקדושים עצי התמרים**

כי כל העדה כולם קדושים מעצמם ואינם צריכים להניק מזולתו כמו לעתיד, כי ובתוכם הי שהשפע חכמת אלוקים בא לכ"א בהשוואה לכלום וא"כ מדוע תתנשאו על קהל ה', והשיבו בוקר ויודע הי את אשר לוי דייקא מי שכונתו להחיוק החכמה רק לעצמו בלבד ולא ירצה להשפיע לזולתו כי כאמת כן הוא כוננת הבריאה כמו שנאמר כי באלה הפצתי

☆

כי כל העדה כולם קדושים וגוי. ונראה לפמשי"כ בישמח משה דהנה נמצא בכני אדם שבעצמותו נראים לכאורה בלתי יפים אבל בכללות ישראל כלך יפה אף נעים זה יש לו מדה טובה זו וזה יש לו מדה טובה זו וכדומה ועל כן לעולם אל יוציא עצמו מן הכלל עייד האמור בתוך עמי אנכי יושבת והקביה משניה על כלל ישראל ולא בפרטן עיייש, וייל דזה היה מענת קרח כי כל העדה כולם קדושים, היינו כשהם כולם ביחד הם קדושים ובכללותן הם טובים ולא נמצא עולתה בהם, ומדוע תתנשאו על קהל ה', ולכן ויקהלו על משה ואהרן להראות שזה מענתם שהם כולם קדושים עיי ההקלה, אבל משה השיב להם את מי תדמון לאהרן שהוא בקדושתו גם לעצמו גם מבלי לכללו יחד וי"ש מרעיה בוקר ויודע את אשר לו ופרשיי יכולים אתם להפוך בוקר לערב כן תוכלו לבטל את זו שנאמר ויהי ערב ויהי בוקר ויבדל אהרן להקדישו, ר"ל דאהרן גם כשהוא מובדל ומופרש בפני עצמו ג"כ קדוש יאמר לו ועיי הוא ראוי יותר מכל האדם אשר הם נקראים קדושים רק עיי כללותן ולא בפרטות.

(עצי חיים)

סתירה לזה ממה דאיתא במדרש אמר אהרן מוטב יתלה הסרחון בי ולא בהם, א"ל הקביה חייך לא תזוז מן הפלטיין שלי לעולם שנאמר ומן המקדש לא יצא, הרי שאדרכא בשביל זה נבחר להיות כהן, אמנם לעומת זה מצינו במדרש ונתתם אותה אל אלעזר הכהן לפי שאהרן עשה את הענל לא ניתנה לו עבודה זו שאין קמיגור נעשה סניגור הרי מזה מוכח שאהרן נבחר רק בשביל בניו, ומזה מצא קרח את לבבו לעורר על הכהונה של אהרן כי גם הוא כמוהו שלשלת גדולה יוצאת ממנו, וי"ש המדרש מה ראה קרח לחלוק פרה אדומה ראה. (ייטב לב)

☆

רב לבם כי כל העדה כלם קדושים ובתוכם הי ומדוע תתנשאו על קהל ה' וידבר א"ל קרח וא"ל כל עדתו לאמר בקר ויודע הי את אשר לו. ויל"פ עפ"י המבואר דקרח היה רוצה שיהיה בימיו עולם התיקון מה שיהיה לעתיד, ולדרכינו יתכן שרצה מה שיהיה לעתיד שעל העתיד כתיב ומלאה הארץ דעה את הי כמים לים מכסים ואז לא יצטרך אדם לזולתו להעניק לו מחכמתו ולהורות לו הדרך לעבוד את הי כי כולם יכירו וידעו כי הי הוא האלוקים אבל עתה הנה כל אחד לומד מזולתו וכמו שפ"י בסי העיקרים אל יתהלל חכם בחכמתו עשיר בעשרו כי אם בזאת יתהלל המתהלל וגוי, ר"ל שלא יתהלל החכם בחכמתו דייקא להחיוקו לעצמו, השכל ויודע אותי כי אני הי עשה חסד משפט וצדקה בארץ כי באלה הפצתי ר"ל להשפיע ולהעניק מחכמתו לזולתו כי כן הוא כוננת הבריאה, והנה קרח רצה שיהיה כמו לעתיד שכי"א לא יצטרך לאחר וי"ש

אתה וכל עדתך הנועדים על הי ואהרן מה היא כי תלינו עליו. ויבואר דהנה אם הכהנים הוי שלוחי דרחמנא א"כ מה לקרח להתלונן, משא"כ אם הוי שלוחי דיק הלכה מבואר באו"ח דבחון יכול היחיד לעכב משום דהוי שיין ואין נעשה שלוחו בע"כ, וא"כ הי"נ בענין הכהונה ע"כ, ולפ"י אם הוי שלוחי דרחמנא אין לו להתלונן רק על הי שעשה אותם שלוחים, והנה נחזי אנן דאם אמרינן שלוחי דרחמנא הם הוא יקר גדול דעבד מלך מלך ונופל הקנאה עליו, משא"כ אם שלוחי דיק עבד ודין הוא והשליח לא עדיף מהמשלח ואין הקנאה נופל על זה, וזה מאמר משה כיון שאתה מקנא, בע"כ אתה צריך להודות כי הוא שליח דרחמנא, וא"כ אתה מתלונן על הי, וזה אמרו אתה וכל עדתך הנועדים על הי, ואהרן מה הוא כי תלינו עליו, ר"ל דאם סבריתו שדין הוא א"כ מה הוא ואלא ע"כ דסבריתו דשליחי דרחמנא הוא, הרי אתם נועדים על הי. (ישמח משה)

☆

ויקה קרח וגוי. ובמדרש מה ראה קרח לחלוק על משה פרשת פרה אדומה ראה. והני"ל כי הביא רש"י עינו הטעתו ראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו שמואל וכו', ומצינו כי גם אהרן נבחר לכהן בזכות בניו כדאיתא במדרש וערכו בני אהרן, אמר משה להקביה לעצים חלקת כבוד בשביל בניהם דתנן כל העצים כשרים לעצי המערכה חוץ מעצי זית, ולאהרן אי אתה חולק כבוד בשביל בניו, א"ל חייך בשבילך אני מקרב ואתי עושה אותו עיקר שנאמר צו את אהרן ואת בניו, הרי שגם אהרן נבחר רק מכה בניו, אלא דמצינו

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

והנה פרח מטה אהרן

פעם אחת סיפר הרה"ק ר' יצחק מנעשכ"ז ז"ע מעשה שהיה בעיר אפטא שהיה שם רב אחד צדיק גדול, והי' אז בימיו איש אחד סוחר למדן וחכם, ודרכו היתה לסחור באחוזות הפריצים, וע"י שהי' לו עסקים עם גוים הלך ונתדרדר מיום ליום עד שלבסוף המיר את דתו רח"ל ולקח לו "פריצה" גייה לאשה, הדבר היה כמובן רע בעיני אנשי העיר אך לא יכלו לעשות מאומה, במשך הזמן נשמע קול כמה פעמים שהוא רוצה לחזור לדתו, ועל ידי כך גרם לעלילות רבות על הרבה אנשים שכן מצד חוקי הממשלה אסור היה לפתות או לעזור למומר לחזור לדתו. פעם אחת ישב לו הרב של העיר אפטא בלילה ולמד, פתאום נשמעו נקישות בדלת, הרב פתח הדלת והנה אותו המומר לפניו ומתחנן ואומר: רבי רצוני לחזור בתשובה, והרב שידע שהרבה עלילות נגרמו לבני העיר על ידו, גירשו מביתו, אמנם המומר לא פסק מלבוא לפני הרב במשך כמה לילות רצופים, עד אשר פעם אחת נתקצף עליו הרב, והרים את מטהו ואמר לו: צא מזה ואם לא אכך במטה שבידי, ובתוך כך נעץ הרב את המטה בארץ ונפלט מפיו דיבור זה: "כשם שהמטה הזה לא יצמיח פרי, כך אתה לא תחזור בתשובה". הלך המומר משם בפחי נפש והרב חזר ללימודו, לאחר שעה נפנה הרב מלימודו, ולתמהונו הגדול ראה דבר נפלא - המטה הוציא פרח וגמל פרי - הבין הרב עד היכן הדברים מגיעים, והמשיך בכוח מחשבתו הק' שאותו האיש יבוא אליו שוב, ואמנם האיש בא, והרב סיפר לו המאורע ולימד אותו דרכי התשובה, נאנח האיש וסיפר להרב שכבר יש לו בנינים מהאדונית, אמר לו הרב: אתה עשה את שלך, והי' יעשה את שלו, והנה פתאום מתו הבנים שלו, והוא הציל סכום כסף מסוים מנכסיו וברח לו, ונעשה בעל תשובה גדול.

ויקחו איש מטהו

הרה"ק ממגלניצא ז"ע היה רגיל לנסוע להרה"ק מרוזין ז"ע, פע"א בא לשבת קודש פר' קורח לסאדיגורא מקום שבתו של הרה"ק מרוזין באותו זמן, ודרכו בקודש של הרה"ק מרוזין מעת שבא לשכון כבוד בסאדיגורא היתה לישיב בסעודה שלישית של שב"ק בהתבודדות בהיכל קדשו ושום איש לא נכנס אליו למחיצתו, והרה"ק ממאגלניצא סידר לו באכסניא שלו סעודה שלישית בעצמו, ונכנסו אליו כמה חסידים לשולחנו, פתח הרה"ק ממאגלניצא: בפרשתן ויהי ממחרת והנה פרח מטה אהרן וכו' ויראו ויקחו איש מטהו, שמיהרו ולקחו איש מטהו והראו לישראל ופרסמו הדבר לכל שמטותיהם לא פרחו, והרגישו המסובים שהרה"ק ממאגלניצא מרמז בגודל קדושתו שהוא כאין ואפס נגד רוממות קדושת הרה"ק מרוזין.

ומדוע תתנשאו על קהל ה'

המשמש החסיד של הרה"ק ר' יצחק מוורקא צוק"ל סיפר: שבהיותו פעם עם הרב בוורשה להשתדל לטובת הכלל כדרכו בקודש וחזרו פעם לפנות ערב מן העיר אל המלון שלהם ורצו לפתוח את חדרו של הרבי וימצא כתוב על הדלת באותיות גדולות דברי זלזול וחירופים על הצדיק מוורקא וכל הדלת מלמעלה ועד למטה היתה רשומה בדברי עתק אלה והמשמש עמד נבהל ומשתומם למראה עיניו אמר לו הרב מוורקא אל יפול רוחך כי קבלה ממורי שכל בעלי המחלוקת מוציאים דיבה על איש באותו מידה דוקא שהוא נזהר בה ביות והביא על זה ראיה שמצינו שקורח ועדתו בתלונתם על משה רבינו אמרו ומדוע תתנשאו על קהל ה' הרי שהעלילו עליו דוקא במדת הגאווה בו בזמן שהתהו"ק מעידה עליו והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה.

וישמע משה ויפול על פניו

אחד מן המתנגדים בא פעם להרה"ק הבעל התניא ז"ע והוכיח אותו על שמתנהג באדמור"ת בהתרוממות והתנשאות, כפף הרה"ק את ראשו על זרועותיו על השולחן, כמו שעושים ב"נפילת אפיים", ושהה כך איזה זמן, אח"כ הגביה את ראשו, והשיב להאיש: כתיב (במדבר א' ט"ז) "ראשי אלפי ישראל הם" שאלופי גדולי ישראל נקראים "ראשים", והנה הראש והגוף אע"פ שהם מחוברים יחד, בכל זאת הם מחולקים בלבושיהם, שעל הגוף שמים בגד בפני עצמו, ועל הראש בגד בפני עצמו, ולמה לא יתפרו בגד אחד לראש ולגוף כאחד, אלא שהראש צריך להיות מובדל מהגוף, וכן ראשי הדור צריכים להיות מובדלים מהעם. כשהלך האיש השואל אמר לו בנו הק' לאביו הבעל התניא: בשביל להשיב תשובה זו הרי לא הית צריך להניח ראשך על זרועותיך והיית יכול להשיב לו תיכף, השיב לו אביו הק': הנה מצינו כשאמר קורח "כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה'" כתוב "וישמע משה ויפול על פניו" ואח"כ השיב להם "בוקר ויודע ה' את אשר לו וכו'", ולכאורה היה יכול משה להשיב זאת תיכף ולמה נפל תחילה על פניו, אך משה רבינו ע"ה חשש כששאלו לו "מדוע תתנשאו" שמה שואלים זאת מלמעלה, וקורח הוא רק שליח, וא"כ אם יאמר לו תיכף יבוא אח"כ איש אחר ויאמר לו שוב כך, לפיכך נפל על פניו תחילה, להתבונן אם באמת יש בו איזה התנשאות, ולאחר שהתבונן וראה שאין בו שום התנשאות, וכמו שהעיד עליו השי"ת "והאיש משה עניו מאד", אז הבין שאין זה שליח מלמעלה כי אם קורח פלגא, ואז השיב לו משה "בוקר ויודע ה' וכו'", כך - סיים הבעל התניא - הי' בנידון דידן.

עולת החודש

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק', ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאינו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על מרתת הקודש

חודש תמוז

מו"ה חיים שמחה סופר הי"ו

הר"ר משה ראטה שליט"א

מו"ה משה אליעזר אלי לאנדא הי"ו

הר"ר יואל וויינבערגער שליט"א

הר"ר שמואל שאול גרינוואלד שליט"א

מו"ה יוסף לעבאוויטש הי"ו

ומו"ה אברהם יעקב פריעד הי"ו

הר"ר עזרא בנעט שליט"א

והר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א

מו"ה משה אהרן ווערצבערגער הי"ו

הר"ר חיים הירש שליט"א

הר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א

מו"ה שמואל אפרים הויער הי"ו

הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א

מו"ה הלל יושע קליין הי"ו

הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א

מו"ה יחיאל שרגא שפיטצער הי"ו

מו"ה ישראל שפיטצער הי"ו

הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א

והר"ר שמעון יואל בראך שליט"א

מו"ה יעקב חיים פאשקעס הי"ו

הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א

מו"ה קלמן יואל סופר הי"ו

הר"ר הערשל גראס שליט"א

מו"ה יעקב אברהם היילברויין הי"ו

הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א

מו"ה יצחק פאללמאן הי"ו

הר"ר יעקב מאיר ראזענבערג שליט"א

הר"ר דוד שלמה וואנחאצקער שליט"א

מו"ה בעריש ברוינער הי"ו

הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א

מו"ה משה אשר שטעסל הי"ו

הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א

מו"ה אברהם הערש קליין הי"ו

הר"ר משה ברוך כץ שליט"א

מו"ה חיים יודא גאלדבערגער הי"ו

הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א

מו"ה דוד מרדכי איידליס הי"ו

הר"ר יואל גרינוואלד שליט"א

הר"ר דוד שלמה וואנחאצקער שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

החודש הזה לכם, לכם לכל צרכיכם, עליכם ועל בניכם, וישלח ברכה ה' אלקיכם, להשפיע מעין הברכה כפעולתכם, הון ואושר בביתכם, תענוג ונחת כל ימי חייכם, ועומדת לעד צדקתכם.

מפעל החזקת מלמד
שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, כפתור ופרח משוקדים

פרפראות לחכמה

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וכו'. פירש"י לקח את עצמו וכו' ויל"פ דהנה רשיו"ל כתב וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, עינו הטעתו ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו שמואל ששקול כנגד משה ואהרן, והענין הוא, עפ"י ש"מ שאמרו חז"ל (יומא כ"ב): מפני מה לא נמשכה מלכות בית שאול מפני שלא היה בו שום דופי דאמר רבי יוחנן משום רשב"י אין מעמידים פרנס על הציבור אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו שאם תזוז דעתו עליו אומרים לו חזור לאחוריק, וודוד היה בו שמץ דופי דאיתי מרות המואביה משא"כ בשאול עי"ש. והנה במשה ואהרן ג"כ היה שמץ דופי כי עמרם נשא דודתו שעתידה תורה לאסור ולפיקך היו יכולים להתמנות פרנסים על הציבור, אבל על קרח יקשה, קרח שפקח היה חכם היה עשיר ויחסן היה מה ראה לשטות זה שירצה להיות פרנס על הציבור הלא אין בו שום דופי ואי אפשר להיות פרנס אלא אם כן קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו, לכן אמר עינו הטעתו שראה שלשלת גדולה יוצאה הימנו שמואל ששקול כנגד משה ואהרן שגם בו לא היה שמץ דופי ואעפ"כ היה פרנס ושופט על ישראל ימים רבים א"כ מוכח דמעמידים פרנס אע"פ שאין בו שמץ דופי, אמנם באמת טעה קרח בזה טעות גדול ושכח את עצמו, דהא גבי שמואל היה הוא הקופה של שרצים שהיו תלויה לו מאחוריו שאם תזוז דעתו עליו יאמרו לו אביו אקנך קרח נטבע בארץ, והיינו דאמרו חז"ל ויקח קרח, לקח את עצמו, שלא ראה את עצמו.

☆

כי כל העדה כולם קדושים ומדוע תתנשאו על קהל ה'. פרש"י אם לקחת אתה מלכות לא היה לך לברר לאחיק כהונה, וי"ל עפ"י דאי במדרש (שהש"ר רבה א' נ"א) עה"פ מה נאו לחיך בתורים, בתורים – בשתי תורות תורה שבכתב ותורה שבע"פ וכו', דבר אחר בתורים – בשני תוארים בשני אחים זה משה ואהרן שתוארון טובה זה על זה, זה שמח בגדלותו של זה וזה שמח בגדלותו של זה, ולפי"ז יבואר שקורח טען ממנ"פ אי ס"ל כהפי הראשון בתורים בב' תורות, א"כ אין הפי' בשני תוארים וא"כ אם לקחת אתה מלכות לא היה לך לברר לאחיק כהונה, ואי ס"ל כהפירוש השני בתורים תוארים א"כ לא ס"ל הפי' בשתי תורות א"כ אתה מולול בתושבע"פ דהנה רש"י מביא מדברי המדרש שלעג קורח על מצות ציצית ומוזוה ע"י ק"ז שלו נגד קבלת מרע"ה מפי הגבורה, וכוונתו הי' שמשה בודה מלבו, כי נחשב אצלו רק מה ששמעו ישראל מפי הקב"ה בעצמו ולמשה לא האמין, ולכן אמר כי כל העדה כולם קדושים כולם שמעו אנוכי ולא יהיה לך מפי הגבורה דאם יש רק תורה שבכתב ולא תושבע"פ א"כ מדוע תתנשאו על קהל ה' שהרי אינך יותר ממני כלום.

וישמע משה ויפול על פניו. בגמ' אי (סנהדרין ק"י) מלמד שחשדוהו באשת איש, וי"ל דאיתא במדרש דלכך זכו ישראל בבית הים בשביל שהיו גדורים בעריות, עוד איתא חכם לב יקח מצוות זה משה שכולם עסקו בבזיה ומרע"ה עסק בעצמות יוסף, והנה קורח שטען כי כל העדה כולם קדושים ומדוע תתנשאו על קהל ה' א"כ יקשה עליהם מדוע לא עסקו הם בעצמות יוסף כמו מרע"ה, אלא שהיו להם טענה עליו ולכך לא עסק משה רבינו בבזיה, משום דכל בית הים הי' רק בשביל שהיו גדורים בעריות, ואת מרע"ה חשדו בא"א ולכן לא היה לו למרע"ה חלק בבזיה ולכך הוצרך דווקא להתעסק בעצמות יוסף. (שארית יעקב)

☆

ויקח קורח וכו' במדרש מה ראה קורח לחלוק על משה פרשת פרה אדומה ראה. וי"ל דהנה מודעת זאת דקברי צדיקים אינם מטמאים דמאחר שהשלימו את עצמם וברבו צדקתם הפכו את החומר לצורה לכן טומאה לא שייכו לגביהו והנה אפר הפרה הוא כדי לטהר את הטמאים מטומאת מת ובוה יובן דברי המדרש מה ראה קורח לחלוק על משה לאמור כי כל העדה כולם קדושים פי כמה ראה שמשה לא סובר כן שכל העדה כולם קדושים ע"ז קאמר המדרש פרשת פרה אדומה ראה שבאה לטהר מטומאת מת ואי ס"ל למשה שכולם קדושים וצדיקים א"כ ליל לאפר הפרה הלא קברי צדיקים אינם מטמאים ומה שמשה רבינו ציווה לישראל פרשת פרה אדומה מזה הבין שמשה לא ס"ל כוותיה שכולם קדושים ולכך חלק עליו.

ענינים נפלאים, בסוגיות ובפלאפולים, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

ודרשת והקרת

בענין שמירת המקדש

וישמרו משמרתך ומשמרת כל האוהל וכו' (קורח י"ג)

ג.כ. שישמרו אותו בלילה וילכו סביב המשכן וכו'.

אמנם הרמב"ם בס' המצות (מ"ע כ"ג) כתב שצונו לשמור המקדש וללכת סביבו "תמיד" לכבדו וכו', וכאורה משמע מדבריו שיש חיוב שמירה גם ביום מדכתב תמיד, וא"כ דבריו סותרין לדבריו במשנה תורה הנ"ל.

המנחת חינוך (מ' ע"ט) מביא ד' הרמב"ם בסה"מ, וכתב דמשמע מדבריו כד' המפרש בריש תמיד שיש חיוב שמירה גם ביום, ואחר שמביא שיטת הראשונים לכאן ולכאן, כתב ולדידי צ"ע, אדרבה מנלן שתהא נוהגת רק בלילה, כיון שהיא אינו מפני פחד אלא מפני הכבוד, ופוק חזי דבפלטרין של מלך שומרין גם ביום.

ואל תשיבני דבר להביא ראיה מד' הגמ' בריש תמיד דאיתא התם, שמעמידין אחד שהוא מחזר על המשמורות כל הלילה, ואיש הר הבית נקרא ואבוקות דולקות לפניו, וכל משמר שאינו עומד ואומר לו איש הר הבית שלום עליך, ניכר שהוא ישן וחובטו במקלו ורשות היה לו לשרוף כסותו, עד שהיו אומרים בירושלים מה קול בעזרה, קול בן לוי לוקה ובגדיו נשרפין שישן על משמרו, ולכאן אפשר להביא ראיה מינה שהשמירה הי' דייקא בלילה.

אבל האמת היא שאין מכאן ראיה כי אורחא דמילתא נקט ודרך בני אדם שבלילה שינה תוקפתם ולא ביום, ולכן היו צריכים לשומר דווקא בלילה, אבל אכתי אפ"ל דאה"נ גם ביום הי' חיוב שמירה, עכ"ד.

☆

ובחמדת ישראל (צק"י נ"ג מ"טו אות ז') מביא ד' המנחת חינוך וכתב דאולי יש להביא ראיה שפירתא מהא דאיש הר הבית, אע"פ שהמנ"ח דחאו בשתי ידים, דהרי מבואר שגם קטנים היו יכולין לשמור על המקדש וכ"מ ברמב"ם, ולכאורה קשה האין נאמנים קטנים במצווה דאורייתא, וצ"ל דכיון שאיש הר הבית הי' מחזר אחריהם א"כ היו יראים והיו שומרים המקדש כהלכתה, א"כ הרי המפרש עצמו בתמיד כתב שאיש הר הבית הי' מחזר דייקא בלילה, אבל ביום לא

הנה מקרא זה ילפי' עיקר דין שמירת המקדש, כמש"כ הרמב"ם (פ"ח מהל' צ"ט הגמיה), וכ"כ בספרי כאן עיי"ש, וכמה טעמים נאמרו במצווה זו, המפרש במס' תמיד (ג"ט פ"ק) כתב שהוא גזירת הכתוב דהרי חשש גניבה ליתא שבשבילה נצטוו לשמור המקדש, דהרי איתא כללא הנקוט בידינו דאין עניות במקום עשירות, ועוד דאי נימא דהטעם הוא משום גניבה בחד שומר סגיא, אלא ע"כ צ"ל שהוא גזיה"ב.

הרמב"ם בפ' המשניות כתב דהוא ענין דרך גדולה וכבוד לבית ה', וכ"כ הרמב"ם בהל' בית הבחירה (ס), וכן הוא הלשון במנ"ח (מ' ע"ט) שהוא מפני הכבוד לפלטרין של מלך, ובפ' הרא"ש כ' דענין הכבוד הוא שלא יסחור דעתם מבית ה'.

ובמורה נבוכים (פ"ג פ"ק מ"ד) כ' הרמב"ם דעיקר המצווה שלא ינחור להכנס שם טמא או אונן, וכן נראה מפשטות לשון הפסוק בדברי הימים (ג' ג"ט) ויעמד השוערים על שערי בית ה' ולא יבוא טמא לכל דבר וכו', עיי"ש.

ומצוות שמירת המקדש הי' מורכב מכהנים ומלווים, וכדאיתא בריש מס' תמיד שהכהנים היו שומרים בג' מקומות, והלווים היו שומרים בכ"א מקומות, ובאותן ג' מקומות שהיו הכהנים, היו הכהנים מבפנים והלווים מבחוץ, וכמש"כ הרע"ב טעמו שהוא מפני שהלווים היו טפלים להכהנים, כמש"כ וילוח עליך וישרתוך.

(ובהא גופא אם שמירת הכהנים ושמירת הלווים הי' מצווה אחת ומעכבין זל"ז אי לאו, הוא נדון גדול באחרונים ואכמ"ל וישמע חכם ויוסיף לקח).

☆

והנה בהא גופא אם גם ביום הי' דין שמירת המקדש או רק בלילה, המפרש בריש תמיד כ' דהחיוב ביום ובלילה, והבאר שבע על תמיד (ס) כתב על ד' המפרש שלא הי' ולא נברא לפי שאין מצוות שמירה זו דווקא בלילה ולא ביום, וכ"כ הרמב"ם (ס) דמצוות שמירת ביהמ"ק היא כל הלילה, וכ"כ הרמב"ן (נמנ"ג

לאסור לחדש היתר זו, עיין בשו"ת אמרי יושר שהשיב לאסור למול ע"י שינה, ומביא ד' חז"ל דדווקא ע"י צער מתקיים המצוה, והלילה לחדש דבר זה).

☆

וכן בתוס זבחים (ג) כתבו דיין הוי היסח הדעת בביהמ"ק עיי"ש, וכן ברמב"ם פסק דיין צריך לקדש ידיו ורגליו שנית, והבס"מ כ' דהוא משום דחשיב היסח הדעת.

והשפת אמת בזבחים (ג:) כתב די"ל דהטעם דיין צריך לקדש ידיו ורגליו שנית, הוא משום דחשיב כאילו יצא מחוץ למקדש, כיון שהנשמה יוצאת מן הגוף בשעת השינה.

ומתאמרא משמיה דהגרי"ז מבריסק ז"ל שבמימרא זו תפס לראשונה שמחברו של הספר שפת אמת הוא אדמו"ר לחסידים, ודפח"ת.

היה מחזור אחר המשמרות, א"כ מוכח שהמצווה היה דייקא בלילה דאל"כ האיך היו קטנים נאמנים מבלי שהאיש הר הבית יחזור אחריהם דהרי אין להם נאמנות בדינא דאורייתא, אלא עב"ח צ"ל שהמצווה הוא דייקא בלילה.

אמנם בסו"ד כ' דאולי אין מכאן שום הכרח דאפ"ל דאה"נ דאיש הר הבית היה מחזור אחר המשמרות גם ביום, דבש"ס גופא לא מוזכר שאיש הר הבית היה דייקא בלילה, וא"כ אפשר היה גם לקטנים לשמור גם ביום, עיי"ש.

אמנם אחרוני מוציא לאור של ד' ספר המצוות להרמב"ם מביאין נוסחא חדשה, שצונו ללכת סביבו "תמיד בכל לילה כל הלילה", וכמובן שלפי גירסא זו ליכא שום קושיא וסתירה והכל על מקומו יבוא בשלום.

☆

ובענין אי הי' מותר להשומר ליין בשעת שמירתו, כ' המשנה למלך (פ"ט מהל' צ"ט הנמיה ס"ו) דהכהנים עשו ביניהם חלוקה מי שיהיה מן הנעורים ומי שיהיה מן הישנים אבל השומר לא היה ישן, דאל"כ לא היה שומר, עיי"ש.

ודחק לפרש כן ד' הרמב"ם (סג) שכ' שהכהנים השומרים לא היה ישנים בבגדי כהונה אלא מקפלין אותן ומניחין אותן כנגד ראשיתן וכו', עב"פ מפשטות דבריו משמע שהיו יכולין ליין ואעפ"כ לקיים מצוות שמירה, וע"כ כ' המשל"מ שאיירי בכהנים שנתחלפו ביניהם, אבל השומרים בשעת תפקידם היו נזהרים שלא יש"נו את תפקידם.

☆

ובשו"ת חלקת יואב (ת"צ סי' מ"ג) כ' תשובה לא' שנסתפק אם גדול רשאי להיות נימול כשהוא ישן מתוך שלא"ף געטרנא"ק. ומבאר ועולה שכיון שמצוות מילה היא שיהי' נימול ולא מעשה המילה, שפיר יכול לקיים מצוות מילה כהוא ישן.

ומביא ראיה וסמך לדבריו מדברי הרמב"ם כאן שמשמע מדבריו שהכהנים היו ישנים בשעת השמירה נמצא שיכולים לקיים מצווה גם בשעת שינה, עיי"ש.

ותשובה זו נדפסה בשמו גם בס' פסקי תשובה (סי' קפ"ג) ובהערות הרב מווייערשויב בראש הספר תמה מאוד על ד' החלק"י דבוודאי לא היו ישנים בשעת השמירה, וכדאיתא במשנה שאיש הר הבית היה מכה ושוורף בגדיו של ישן, ועב"ח צ"ל כד' המשל"מ שהיו מתחלפין ביניהן, עב"ל. (וכבר קדמו הרבה פוסקים

חיי"ם וברכה למשמרת שלום

מריחוק מקום וקירוב לב, אשג בזה ברכת מול טוב, לידידי האברך היקר והנעלה, חיי"ם שיש בו כל מידה ומעלה, נודע לשם ולתהילה, מופלג בתורה וביראה, טהורה, מסור בלונ"ח להטיב לזולתו חשיכה כאורה, תומך גליונינו ברוח נדיבה ומסורה, מוכתר בכל תואר, שמו הטוב נודע לצורה

הר"ר חיים בראדי הי"ד

אב"י בעיה"ב לאנדאן יע"א

לרגל שמחתו בהולדת הבת שתחי'
למזל טוב

ויהא רעוא מקמי שמיא, שתזכה לראות ולרוות ממנו רב נחת דקדושה, במידה מרובה וגדושה, ואך טוב וחסד ירדפוך כל ימי חיך, וראה בנים לבניך כטוב אות נפשך, אמן.

כ"ד ידידך

אלטער אשר אנטשיל
אילאוויטש

תודה וקול זמרה

בתודה וקול זמרה, נשגב בזאת השורה, ברכת מזל טוב, וברכות לרוב, קדם ידידינו האברך היקר והחשוב, על כל מכיריו נערץ וחביב, משליך עצמו מנגד למען כוללינו הקדושה, במידה מרובה וגדושה, הן והסד נסוך על פניו, ושמו הטוב בזיכוי הרכים הולך לפניו, יראתו קודמת לחכמתו, ועשות חסד כל מגמתו, בשמו הטוב כן תהילתו.

הר"ר **יצחק יצחק** **הר"ר**

פגזחלי העסקנים לסגנות בדלליץ הק'

לרגל שעחתו בהולדת בנו ני"ו למז"ט

יה"ר מלפני אבינו שבשמים, שיוכה לגדלו על מבועי התורה, וימשיך להרבות פעלים להגדיל תורה ולהאדירה, מתוך רב שמחה ואורה, ובשכר זאת יתברך בכני חיי ומוזני רויחי וסיעתא דשמיא, לעלם ולעלמי עלמאי, עדי נזכה לביאת משיח צדקינו, ומלכינו מרן רבינו הגה"ק שליט"א בראשינו, במהרה בימינו, אמן.

החותמים לענן שמו בברכת הודאה
הנהלת הכולל בארה"ב

אלקא דמאיר עננו

**פנינים וחידושים בגמרא מס' יומא
הנלמד במסגרת חבורת "יסודי התורה"**

נר"נ ע"י אחד המגי"ש

פניני התורה

"זאת התורה לא תהא מוחלפת"

אומד שכלו כי המצוה הזאת אשר נפשו בחלה בה אינה לפי העת הנוכחי, והוא ירצה להתנהג רק כפי העת.

וזה הוא כוונת הגמרא דרבי מאיר אמר על האישי ששמו כידור כי רשע הוא, ששמו מוכיח על מעשיו, שמתנהג רק כפי הדור ותהלוכות העת, וזה כידור. ולזה הביא הפסוק כי דור תהפוכות המה, אותן שמתנהגים כפי הדור רק תהפוכות המה, כי יתהפכו כחומר חותם פעם בכה ופעם בכה.

*

או יאמר קצת באופן אחר, כי האישי הזה היה צבוע, עושה מעשה זמרי ומבקש שכר כפנחס, היה עם צדיקים היה פושט סלפיו כחזיר, ואם היה עם רשעים אזי לא נפל מהם ועושה כמעשיהם, ולכן היה שמו כידור, שמתנהג כמו הדור, כמו כל אנשי הדור, וזה לא אפשר רק לאיש הפכפך, שפעם הוא כן ופעם כן, וזה אמר כי דור תהפוכות, ורבי מאיר היה יודע כי שם זה לא נמצא בעולם שאיש אחד יקרא בשם זה, והבין כי נקב לו שם זה על ידי מעשיו, לכן החליטו לרשע, כנ"ל נכון.

(דברי דוד (מונקאטש) עה"ת ח"ב עמוד תו).

בגמ' (דף פג) רבי מאיר היה מדייק בשמא, פעם אחת נתאכסן אצל אחד ששמו כידור, אמר שמע מינה אדם רשע הוא, שנאמר (דברים לג כ) כי דור תהפוכות המה, ומאוד נפלאתי על דבריהם להבין חידותם.

ואמרתי כי מעלתן של ישראל ותפארתם הוא שהם עם קשה עורף שהם הזקים באמונתם ולא יגורו מפני חרב, ואין דבר בעולם שישבתם מן הדת מורשה להם מאבותיהם, וכל הרוחות שבעולם אינם מזיזות אותם, כל כלי יוצר עליך לא יוצלח וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי (ישעיה נד יז), וכמו דאיתא בגמרא (ביצה כה:) ישראל עזים שבאומות, ואין כוונתם ח"ו לתאר את האומה הקדושה בכדת העזות אשר היא מדה מגונה מאוד, אלא וודאי הכוונה על אומץ הלב שיש להם, שכל האומות בדבר נקל יהליפו וימירו דתם ואמונתם, וישראל לא כן עמדם.

אולם נמצאים אישים פרטיים אשר יכחישו בנצחיות התורה, ואומרים כי התורה הקדושה וחוקותיה נופלים תחת מקרה הזמן, כאשר יהיה שם רוח העת על קוטב זה תסובנה חוקת התורה ומצותיה, ובה הלילה יוכל להבטל כל יסודי ואשיות התורה, כי פעם יפול זה ופעם יפול זה, וכל אחד יבנה במה לעצמו ויאמר לפי

- 1 קהילות אפטיילונגען 2 מודעות וחדשות
- 3 חוק-אפי' 4 דברות קודש 5 מסיבות
- 6 שיעורים ודרשות 7 חק וחז"ר 8 מערכת

לאקאלע נומערן

718-504-2188 **ברוקלין**

845-537-6660 **קרית יואל**

845-694-4550 **מאנסי**

020-8002-9580 **לאנדאן**

0161-420-8878 **מאנטשעסטער**

קול סאטמאר

על כפיטענעם נתלמידי יחסידי סאטמאר ברוח הנהגת רבינו

מסובות • שיעורי תורה • מודעות ועוד • דברות קודש •

718-305-6942 212-444-9899

צו ספאנסערן | אדווערטייזין רופט:
718.554.7519

718-305-6942 • 212-444-9899

תולדותיהם של צדיקים ומעשייהם הטובים של בעלי היחלוא אשר בשמותם נקובים

היחלוא רצדיקיא

הגה"ק רבי קלונימוס קלמן בן רבי אהרן ז"ע עפשטיין

בעמח"ס "מאור ושמש" יומא היחלוא א' תמוז (תקפ"ג)

הגה"ק רבי קלונימוס קלמן עפשטיין בעל מאור ושמש ז"ע נולד בשנת תקי"א בעיר ניישטאט לאביו רבי אהרן הלוי ז"ל שהיה מלאכתו מלאכת אופה בעיר, ויסופר שבנו בעל המאור ושמש כשהיה ילד כבר שית ושבעה הי מסיעו במכירת הבייגעל והיו חריוף מאוד במלאכתו, פ"א בימי החורף כשגמר מכירת הבייגעל והיתה לו קר מאוד מהקרירות ששררה בחוץ נכנס לביהמ"ד להחם עצמו, וכראותו את תלמידי חכמים שביהמ"ד מפלפלים זה בזה בהלכה בחריפות ובקיאות הטוה אונזו לשמוע ולא זו עיניו מהם והתענג מאד מהמראה עד כמה שעות בלילה, ולמחרת גמר מהר את עבודתו והלך עוד פעם לביהמ"ד להתענג עצמו, כך הי' כמה ימים, והיו שם אחד מהמפלפלים שביהמ"ד שהיו עשיר מאוד ות"ח גדול ויפלא מאד בראותו נער קטן אינו נלאה כל יום כמה שעות לבוא לביהמ"ד ולשמוע קול התורה ויפנה אליו ושאלו בני אתה יודע איזה דבר מהפילפול דיברו היום, וענה לו הנער שיועד ואמר לו כל הפילפול מהחל עד כלה ויפלא מאד העשיר ושאלו מי הוא ובאיזה חדר לומד ויען הנער ויאמר הננו בנו של האופה ואינו לומד בחדר כי לאבי אין לאל ידו להחזיק אותי אצל מלמד.

והיו כראות העשיר דבר פלא זה כי נער קטן אפי' חומש אינו יודע ויכל להחזיר פילפול מכמה שעות הבין שאם יחזיקו אותו אצל מלמדים לאילנא רברבא יתעביד, וילך אצל אביו ויאמר לו הנה יש לי בת קטנה בת ששה שנים ואם תתן את בנך לחתן לבתי או אלביש אותו ואחזיק אותו, ולעת החתונה אתן לו נדון גדול עשרת אלפים זהובים, והסכים אביו, ויעשו התנאים, והגביר קיים את דברו והלביש אותו והוליכיהו אצל מלמד, והיה בהיותו כבן עשר שנים נעשה לת"ח גדול ויקנא בו עשיר אחר ורצה לקחתו לחתן לבתו הלך אצל אביו ואמר לו שאם יתן לו בנו לחתנו לבתו, מוכן להחזיר כל ההוצאות של המחזות שהיו לו עד כה, וגם אני אתן עשרת אלפים זהובים לנדן, ואוסף גם לך עשרת אלפים זהובים, הלך ר' אהרן אצל המחזות ואמר לו דברו של אותו עשיר, אמר לו המחזות הן אמת ידעתי שמוכרת אתה לכסף או אתן גם אני לך סכום הנ"ל, וכדי שלא יבוא למחר עשיר אחר ויאמר הננו מוסיף עוד, על כן בעוד כמה שבועות ובנך נעשה בר מצוה אז נעשה החתונה בשעט"מ, וכן הוה ביום נעשו י"ג שנה התקיים החתונה עם בתו של אותו עשיר.

בצל רבותיו

רבו הראשון הי' רבן של ישראל הרה"ק ר' אלימלך מליזענסק ז"ע, ובו הי' דבוק מאוד מאוד, ותיכף אחר שבעת ימי המשתה שלו בראותו שאין לו תכלית לישב בקראקא ותחל רוח ד' לפעמו בקרבו לנסוע להרה"ק ר' אלימלך ז"ע ויגל את אשר בלבבו לאשתו ונסע בסוד לר"א, כי באותו זמן שררה בקראקא התנגדות גדולה לדרך החסידות וגם חותנו הי' מתנגד גדול מאוד, והי' כאשר בא לליזענסק ויעמוד אחורי הדלת ור"א נתן לו שלום ושאלו מי אתה, ולמה בא, השיב אני קלונימוס מקראקא ובאתי ללמוד אצל הרבי, ענה לו ר"א איני לומד עם תלמידים, ויעמוד שם כמו שעה וישאלהו שנית כבראשונה ויענהו כבראשונה כך הי' כמה פעמים, עד שאמר לו אם רוצה להיות משרת אצלו יהי, ור' קלונימוס הסכים, וכך זכה לצקת מים על ידיו הק' ונתדבק בו מאוד, וגם רבו הק' החשיבו לתלמידו הנאמן ולו גלה היכן הי' מקום קבורתו כידוע העובדא שפ"א באמצע הלילה אמר לו רבו שיבוא עמו לבית החיים ויקח עמו מקל, וכל מה שיראה יעשה במקל סימן על

הארץ במקום שהוא וראה המו"ש שנתגלה עמודא דנורא, ומסביב עמודא דנורא ניתו ניצוצות אש, ועשה סימנים על הארץ במקום ההוא עם המקל, ואח"כ אמר הר"א שהעמודא דנורא הי' הבעש"ט ז"ע, ובהמקום שנתגלה העמודא דנורא יהי הקבר שלו, ובהמקום שבו ניתו הניצוצות אש יהי האהל מסביב. פ"א הי' על ציונו של רבו הנוע"א וצוה לבניו שיעמדו מן הצד והשכיב עצמו על הציון בפישוט ידים ורגלים זמן רב מאוד, ובניו נבהלו וניגשו אליו והתחילו להקיצו, ובקושי הקיצו אותו, ואמר אח"כ מה רציתם ממנו אם הייתם מניחים אותי לישכב עוד כמה דקות, אז כבר הלכתי עם רבי ישראל לנן עדין. כמ"כ נסע להרה"ק המגיד מולאטשוב ע"פ ציוו של רבו ר"א, וכן נסע להרה"ק רבי ר' זושא ז"ע, ולהרה"ק מאפטא ז"ע, וגם זכה להיות אצל הרה"ק מבארדיטשוב ז"ע, וגם הי' מבקר בהיכלי הרה"ק מהר"מ מרימנוב ומ"מ הרבי ר' הערש מרימנוב ז"ע, כן נסע להרה"ק ר"נ מראפשיץ חבירו בבית מדרשו של הרה"ק החוזה מלובלין, ואהבת חודים שררה בינו ובין הרה"ק האור לשמים מאפטא ז"ע.

משרת מקודם) המאו"ש החליט באותה שעה להראות את כוחם של החסידים בלימוד התורה ועל אתר החל לדרוש פילפול נאה שבהם הפריך בזה אחר זה את כל הפילפולים של אחיו, ואת כל הקושיות שהעלו בדבריהם תירוך בחדא מחתא עד שכולם העידו על כוחו הגדול לאמיתתה של תורה. ולא רק בתורת הנגלה ה" רב חיליה אלא גם בתורת הנסתר, והדבר נודע בעקבות הבהרת מימרא בזה, שנתקשה לרבה של קראקא, ולא מצא פירוש נכון על זה ומשמשו סיפרו בדרך אגב שבילילה עבר ביתו של המאו"ש ושמע מאחורי הפרגוד איך שלומד ספר זוהר הקדוש, ואף הסביר הדברים בהסברה נפלאה ומובנת, הזומן אותו הרב, בראשונה נסה להסתיך יכולתו ברו, אולם הרב גזר עליו בגזירת מרא דאתרא ורק אז נענה לו והסביר לו בטוב טעם מה שקשה לו.

איש אלוקים

בין רבותיו של המאור ושמש ה" הרה"ק רבי ר' מענדעלע זי"ע מרימנוב ידוע שהרה"ק רבי ר' מענדעלע זי"ע ה" מדקדק מאד בין המסובין על שלחנו, בשבת אחת הכריז ר"מ מי שאינו שומר הברית יעזוב מיד שלחנו, וכולם עזבו את השלחן וברחו בבהלה, חוץ מהמאור ושמש שנשאר על מקומו, ובענותנותו אמר יהודי זקן אני ואין בידי לרוץ ולברוח. – הרה"ק בעל דברי חיים שהגיע לניישטאט להסתופף בצילו הפליג בשבחו ואמר "מכיר הייתי בשלשה צדיקים שהיו בבחינת אדם הראשון לפני החטא, וכל מה שאוכלים יותר היו מרבים במצוות והם: הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ, הרה"ק ר"מ מאפטא בעל אור לשמים, והרה"ק בעל המאור ושמש זי"ע. באחד מימי החול המועד סיכות תקע"ד אמר המאור ושמש לידידו הרב מקארוב שידע שאותו יחוד שמסוגל ליחוד ביום הזה, אסור ליחד אותו רק בארץ ישראל ומי שמיוחד אותו בחוץ לארץ מוכרח ליפרד מעלמא הדין, חושש אני שהיהודי הקדוש מפשיסחא זי"ע לא ישיגח על אסור זה וחושש אני לחיי, ואמנם היהודי הק' מפשיסחא זי"ע נפטר לעולמו באותו יום, וכאשר פתר כן ה" –

בנו הרה"ק מהר"ר יוסף מניישטאט סיפר מעצמו ג' פלאים אחד מן הפלאים היתה שאביו בירך אותו שבכל עת שיצטרך למעות וישיט ידו לכיס וימצא שם די צרכו, ומעולם לא עשה זאת חוץ מפעם אחת כשבא אליו אורח הגון לשבת וה" או דחיקא ליה שעתא והתיר לעצמו משום דבר מצוה והושיט ידו לכיס ומצא שם כסף.

אשכנתי דרבי

בשנת תק"פ חלה ונפל למשכב, הרופאים יעצו לו לנסוע לקראקא ולדרוש ברופאים ושם הלך ונחלש עד אשר נאסף לעמיו בן ע"ב שנים ביום ג' א' תמוז תקפ"ג – וזה אשר נחרת על מצבת קבורתו: פ"ג קונניה על איש חי רב פעלים, ליחכמים מאיר ומנהיג למשכילים, ואמרותיו טהורות שבעתים מווקקים, נ'תפאר קהילתו בקהל חסידים, י'ראי ה' אל דברו חרדים, מ'גיד אמרי קדשו שפתים ישקום, ס'לסול למודו בנסתר ובנגלה, לא מש מאהלה של תורה יומם ולילה, הרב החסיד המופלג פאר הצדיקים מוה"ר קלמן בהרבני מ' אהרן הלוי זצ"ל י"נ בקדושה ובטהרה ונשמתו בצורר החיים צורה ויקם עם נקיקים ביום ב' ד"ח תמוז תקפ"ג לפ"ק.

פ"א באותן השנים ששימש את רבו ר"א באמצע הלילה בעת שערך רבו תיקון חצות, צוה עליו רבו להביא לו כוס טייל כשחזר לחדר רבו והכוס בידו, ראה עומד לפניו איש זקן וזיוו כמלאך ה"צ, נפל עליו פחד גדול ונרתע לאחוריו ומרוב פחד נפל הכוס מידו ונשבר והוא ברח מהחדר, והיתה תמיהה בעיניו איך נכנס הזקן הלא כל הדלתות ה" סגורות בלילה, עבר זמן מה ורבו קרא אותו והזקן כבר לא ה", ושאלו רבו מה היתה הפחד שנפל עליך, אמר לו ראיני זקן אחד אצל הרבי ומזיו תוארו נפל עלי פחד גדול, עד שכמעט נתעלפתי, שאלו רבו האינך מכיר אותו ויאמר לא, אמר לו רבו "אוי לו לבן שאינו מכיר את אביו הלא הזקן ה" אברהם אבינו ע"ה ובא להתנצל על כובד אריכת הגלות", ואז כשה" לו המדריגה לראות מראה נוראה זו צוה לו רבו שיסע לביתו ויקבל עליו להנהיג עדה בחסידות.

בשנת תקמ"ז נתיישב בעיר הגדולה קראקא והתחיל להפיץ בה תורת החסידות הוא ה" הראשון שפרץ חומת ההתנגדות בעיר המעטירה קראקא, ושם סבל מאוד מהמתנגדים שלא סבלו התנהגות בשעת התפילה בהתלהבות העצומה, ולא השלימו כי ההעליו הצעיר נתפס לחסידות, פ"א ניגש אליו אחד באמצע תפילתו והצליף על אצבעתו עד שהתזו דם, והמאו"ש שהיה דבוק בתפילתו אף לא הרגיש את הכאב, וכהנה וכהנה מכשולים ומניעות עשו לו והוא התגבר על הכל, ותוך תקופה קצרה עלתה בידו לשנות את האויר של קראקא, והרבה גדולים הצטרפו אליו, ופתח ביתו לבית מדרש. אבל לא מצא שם מנוח ורדפו אותו עד שמסרו אותו לשלטונות ועצרוהו במשמר ותמורת סכום כסף גדול שוחרר, אולם הוא יצא מקראקא ועבר לגור בניישטאט עיר מולדתו ושם קנו לו חסידיו דירה, ועבד עבודתו באין מפריע, כשיצא מקראקא אמר שהמתנגדים שנלחמו לשם שמים יצטרפו בסופו של דבר לחסידות ואילו אלו שנלחמו שלא לש"ש יתקלקלו ויצאו לתרבות רעה, וכן הוה.

גדלותו בתורה

כשחזר לקראקא אחר שהוטו בליזענסק, חותנו שרגו מאוד עליו על שנתפס בחסידות אסר עליו לדרוך על מפתן ביתו, והוא הלך לביהמ"ד רק לאחר שבועיים ימים החלו כמה מנכבדי העיר להשלים בין החותן והחתן, ובקושי הסכים, בסעודתם הראשונה שאלו חותנו מה למדת בליזענסק, השיב לו כי בליזענסק למד מפי רבו דרך בעבודת ה' לדעת שיש אלוקים בעולם והוא מנהיג לבידה, אמר לו חותנו כל בר בי רב יודע זאת, ענה לו אבל שם למדתי להרגיש זאת בחוש, אבל הוא עדיין לא נחה דעתו בזה ואמר לו הבה נראה מה למדת בליזענסק והציע לפניו קושיא עצומה ששבועות מספר לפני זה הציע לפני כל גדולי העיר ונלאו למצוא תירוך, ואמנם ההתנגדות של חותנו נפשרה כאשר חתנו הצעיר תיכף תירוך נפלא, פ"א באחד מימי החול המועד נאספו אצל אביו ר' אהרן כל בני משפחתו לסעודת החג, וכל אחד השמיע פילפול מעניני דיומא, כאשר הגיע תורו לומר התבטא אחד האורחים שה" מתנגד "במקום הפילפול יסיק קלמישיל את התנור כפי שלמד בבית מדרשו של ר"א כאשר התחמם לאור" (כידוע שה" שם

אידן דערציילן

ישועות נפלאות!

וואס זיי האבן געזעהן דורכן געבן

שקלי הקודש • \$1,800

ליסוד קדושתן של ישראל

אנשי שלומינו כאפט אריין פון דעם "מעין הישועות":
שפע • ברכה • הצלחה • ישועות • רפואות
השפעות • זרע של קיימא • פרנסה

בדוק ומנוסה!
"ראם עין איז א סגולה בדוקה, געהאלטן
צו הערן מיט קידער, און מיט אלע אנדערע
ענינים. השי"ת יצילה דרכנו.
(ב"ק מ"ג רבי שטייט"א - כ"ג במסד תשס"ו)

הפלא ופלא!
"וואויל איז סאר דעם וואס ס'לייגט צו א
האנט צו דעם עין, אין די קורצע צייט האט
מיר שוין געזעהן שיפעט, אידן זענען
געהאלטן געווארן מיט נדיפע שיפעט,
פרוואס עס געהערן עין בעין ווי אידן וואס
האבן געטון און צוגעלייגט א האנט צו דעם
זענען געהאלטן געווארן, כאטשן הפלא ופלא."
(ב"ק מ"ג רבי שטייט"א - כ"ג אב תשס"ו)

בסך הכל האט מען שוין געשאפן
אינעם לעצטן יאר העכער

\$2,200,000

גאנצער פראיעקט ביז גמור:

\$6,500,000

העכער 1,000 אנשי שלומינו

האבן זיך שוין אנגעשלאסן אינעם "התחייבות שקלי הקודש" מיט'ן סכום פון \$1,800

ר יעקב טעללער הי"ו : 347.496.1454
ר משה אהרן פריעדמאן הי"ו : 917.627.3057

אריינגעגויגן צו כ"ק רבינו שליט"א
אביערוצגעבן איינע נתיבה, און באקומען א רעגיסט בחי"ק און סגולת "ה"
אדער צו קויפן זכותים קענט איר רופן

9175494378 009600 17

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — קבג — בלתי מוגה

ביקור גומלין של כ"ק אדמו"ר מסקולען שליט"א

באכסניית כ"ק מרן רבינו שליט"א

פאלם ספרינגס יע"א

יום ד' פרשת וארא תש"ע לפ"ק

ואמר: דאס איז רבי יעקב עסטרייכער, ער קומט יעצט פון לאנדאן.

עס איז היינט א קליינע וועלט, מ'קען קומען פון לאנדאן ביז לאס אנדזשעלעס אין איין צו, מ'דארף זיך נישט אפשטעלן.

האדמו"ר מסקולען: וויפיל צייט?

רבינו: עלעף שעה.

דער פעטער ז"ל איז דאס ערשטע מאל געפלויגן קיין פלארידע איז געווען נאך ווען ער איז נישט געזונט געווארן (בשנת תש-כ"ח) - אזוי פלעגט ער דאך נישט פארן מיט א פליגער - קיין ארץ ישראל איז ער געפארן מיט א שיף, און קיין פלארידע פלעגט ער צו פארן מיט א באהן.

האדמו"ר מסקולען: וויפיל שעה איז ער געפארן מיט די באהן?

רבינו: ס'געדויערט א גאנצן טאג, פיר און צוואנציג שעה.

רבינו קיבל פניו בכבוד רב ובהשגחה

רבינו: דער אויבערשטער האט באשאפן אזוי די וועלט, אינדערהיים איז אזוי קאלט, און מ'קומט דא אהער איז דא ווארעם, ס'איז א חסד פונעם אויבערשטן אז מ'קען אוועק פארן אויף א אנדערער מקום, אין אמת'ן האט דאך דאס דער אויבערשטער געמאכט פאר ערליכע אידן, נאר כדי מ'זאל קענען זיצן מיט הרחבת הדעת, מ'זאל קענען זיין געזונט, מ'זאל קענען דינען דעם באשעפער מיט נחת און הרחבת הדעת.

האדמו"ר מסקולען: מ'דארף באמת זעהן דאס אלעס אויסצוניצן.

*

וואו נישט הרה"ח ר' יעקב עסטרייכער שליט"א מעיה"ב לאנדאן

לקבל שלום, ורבינו הראה עליו

חלק מהוצאות הגליון נתנדב ע"י ידידינו החשוב והמפואר

מוה"ר שאול לויב זאלדאן שליט"א

אב"י בקרית וואל יע"א

לעילוי נשמת אביו הרה"ח ר' יעקב זאב ב"ר שאול ארי' ז"ל

גלב"ע ג' תמוז

ת.ג.צ.ה.

בארד וועט זיין דא, וועט קיין באהן אין צאנז נישט זיין, אזוי איז מאקע געווען, בחייו איז מאקע נישט געווען קיין באהן.

מ'האט געזאגט פארוואס איז ער געווען אזוי קעגן די באהן, ווייל די אידישע בעלי עגלות האבן געהאט פון דעם זייער פרנסה, און ער האט מורא געהאט אז זיי וועלן פארלירן זייער פרנסה.²

ס'איז דא וואס זאגן אז די מאשין מצות האט ער אויך גע'אסר'ט וועגן דעם, ווייל ער האט נישט געוואלט אז אידן זאלן פארלירן זייערע פרנסות.

דער דברי היים שרייבט נישט קלאר וואס איז דער טעם,³ ס'איז דא וואס שרייבן יא קלאר אזוי.⁴

2

עיון בס' נפלאים מעשיך (עמ"ע) בשם הגה"צ מפאיע הי"ד שקיבל שא' מהטעמים שהד"ח התנגד נמרוצת היה משום פרנסות הבעלי עגלות, וכותב שם שעוד טעם מחמת הד"ח לא רצה שהמקום ייהפך למקום הומה אנשים כשיבת כרכים שקשה, ועיי"ש עוד בשם רבינו בעל דברי יואל ז"ל שגם אמר שלהד"ח היה הרבה נימוקים בדבר, וא' מהטעמים הידועים היא מחמת פרנסת הבעלי עגלות.

ואגב עיון בס' י"ג אורות (ח"א עמ"צ) שהגה"ק רבי לייבוש מאשציסקער היה נוסע לשובות בשבתות מסוימות אצל הרה"ק מצאנז, ופע"א לא הגיע והתנצל אה"כ להד"ח שלא הגיע כי נשבר אופן העגלה, כי החסידים אז נמנעו מלנסוע עם מרכבת הברזל כי היה עדיין דבר חדש, והרה"ק מצאנז הורה לו שמהיום והלאה יגיע עם מרכבת הברזל.

3

וה"ל מרן הדברי היים בתשובותיו (סי' כ"ג - כ"ד): "ראיתי תשובות ואוני זמנינו... הגם כי על קצת דברים יש להשיב, אך די לאסור במה שכתב הגאון רמ"ז נר"ו שראה בעיניו המאשין וכי אי אפשר לגרור היטב הנדבק בו... אולם גם לדעתי הרבה טעמים עפ"י דין לאיסור, אך הם כמסים אתי כאשר כן קבלתי מפי חותני הגאון מלייפניק זצ"ל שבכמות אלה הדברים אין לגלות הטעם רק לפסוק הדין בהחלט והשומע ישמע... ולכן בדרך החלט אני אומר לכם כי העושה מצות על כלי זה היא המין גמור..." עכ"ל ק.

ועי' מ"ש מרן רבינו בעל דברי יואל ז"ל בספרו הק' ויואל משה (מאמר א' סי' קמ"א) בו מבאר בטוב טעם ודעת דברי הרה"ק מצאנז זי"ע, וז"ל: "וכשהתחילה השערוריה בעולם דבר המאשין מצות, והיה פלוגתא בין החכמים מערכה מול מערכה, זה אוסר וזה מתיר, וכא"ל כתב טעמו ונימוקו בכל פרטי העשויות של המאשין, ומרן הגה"ק מצאנז החליט לאסור מחמת טעם הכמוס וכו' וכו', ורבים תמהים מדוע לא גילה טעם ההלכה, והיו גדולים שהתירו להביין טעמו ונימוקו בסברות שונות,

והמשיך רבינו: דאם ערשטע מאל ווען ער איז געפארן מיט א פליגער, האט ער געזאגט א ווערטל 'מענטשן זאגן אז א רבי פליהט אין הימל, יעצט פליהט ער אויך אין הימל...'

א' מבנינו: פארוואס פלעגט ער נישט פארן מיט א פליגער?

רבינו: מ'האט געזאגט אז עס איז געווען פאר פחד.¹ ער איז נאך געפארן מיט א פערד און וועגעלע, ער האט נאך געלעבט אין יענע תקופה.

האדמו"ר מסקולען: ווען מיר זענען געקומען פון ראמעניא (עם אביו הרה"ק בעל נועם אליעזר מסקולען ז"ל) איז מען געקומען מיט א פליגער, קודם איז מען געווען אין אנטווערפן א שטיק צייט.

רבינו: אין תש"ב, אין יענע יארן האט ראמעניא ארויס געלאזט אידן, ביז דעמאלטס איז געווען פארשפארט.

א' הנוכחים: נאר פון די תפיסות האט מען דעמאלטס ארויס געלאזט?

רבינו: דעמאלטס האט מען אויך געעפנט די טויערן.

הגה"צ רבי יעקב אלי' אונסדארפער שליט"א רב דקהל ראשית חכמה מאנטריאל: דער נאסאדער רב (הגה"ק רבי אברהם יהושע פריינד ז"ל) האט געזאגט אויף זיין ברודער רבי חיים פריינד פון סאטמאר, 'מיין ברודער האט שוין א אייזן וועגעלע, דאם האט געהייסן א קאר.

רבינו: ער האט געזאגט 'מיין ברודער האט א וועגעלע וואס פארט אן א פערד'.

ווען עס איז ארויס געקומען די באהן, איז דאס געווען א התחדשות, ביז דעמאלטס איז מען געפארן מיט א פערד און וועגעלע, האט מען איבעראל אנגעהויבן צו מאכן שינעס וואס אויף דעם זאל די באהן פארן, האט דער דברי היים דעמאלטס געזאגט (בהאזרו את קמנו), 'ביז ווילאנג די

1

וכן סיפר הגה"צ רבי שמואל בראך שליט"א אבד"ק טאנאש, שבשנת תשט"ו כאשר הופיע מרן רבינו בעל דברי יואל ז"ל בארה"ק, הלך לבקר אצל הרה"ק מהר"א מבעלזא ז"ל, ושאלו במה הגיע רבינו לארה"ק, וכשענה לו רבינו שהגיע עם הספינה, שאל אותו הרב מבעלזא האם מנע עצמו מלהגיע עם פליגער מחשש סכנה, וכשרבינו השיב בו כחוב, אמר לו הרה"ק "ווייל איך האלט אויך אזוי".

די מעלעפאנען איז מרמז צו זיין, אז וואס מ'רעדט דא [בעלם
היה] הערט מען דארט [בעלם הבא],⁵ - ובא לעורר על דברי המשנה
במס' אבות [אזון שומעת' זכר].⁶

רבינו: דער דברי חיים האט אמאל געהערט אז ס'איז דא
א איד וואס האט נאך געקענט דעם רבי'ן ר' אלימלך (הרה"ק
מליענעקס ז"ל), האט דער דברי חיים איהם געוואלט זעהן, און
האט איהם געפרעגט וואו האט איר געקענט דעם רבי ר'
אלימלך? האט ער פארציילט פאר'ן דברי חיים אז ער איז
געווען א בעל עגלה, און חסידים האבן איהם געדונגען ער
זאל זיי פירן קיין לייענסק, און ער האט זיי געפירט.
אינדערפרי איז ער אנגעקומען קיין לייענסק, און דער רבי
ר' אלימלך האט געהאט א גאנץ - אזוי ווי היינט א
פארטש - און דארטן האט ער געזאגט ברכת התורה, דער
בעל עגלה האט גערעדט ווי א בעל עגלה, האט ער געזאגט
"זיין פנים איז געווען רויט ווי א בוריק - ווי א צוויקל - און
איך האב דעמאלטס געטראכט 'מיילעך מיילעך' האסטו
שוין היינט געמאכט א קנאק יאנקל", א קנאק יאנקל מיינט
א גלעזל בראנף, אזוי האט ער דעמאלט געזעהן דעם רבי'ן
ר' אלימלך.

אינדערהיים איז טאקע אזוי געווען, אידישע בעלי עגלות
אזוי ווי עס איז דא היינט קאר סערוויס, און מ'האט זיך פון
דעם מפרנס געווען.

האדמו"ר מסקולען: דער טאטע ז"ל (הגה"ק רבי אליעזר זוסיא
פארמאגאל ז"ל האדמו"ר מסקולען) פלעגט נאכצוזאגן פונעם אלטן
סאדיגערער רבי'ן (הרה"ק רבי אברהם יעקב ז"ל בן הרה"ק מריושין
ז"ל), אז ווען עס איז ארויס געקומען די באהנען און די
מעלעגראפן, האט ער געזאגט אז יעדע זאך וואס קומט
ארויס, קומט צו לערנען און צו מרמז זיין וואס מ'קען זיך
אפלערנען א דבר מוסר, די באהנען קומען צו לערנען ווי די
צייט דארף זיין טייער, טאמער מ'האט פארשפעטיגט מיט
איין מינוט, איז די באהן שוין אוועק געפארן, לערנט מען
זיך אז די צייט לויפט אוועק, פון די מעלעגראפן זעהט מען
ווי א ווארט דארף זיין טייער, אויף יעדן ווארט באצאהלט
מען.

4
ולפענ"ד דברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר, כי בחלק
ב' (פי א) בענין המאשין ציצית כתב שאי אפשר להתיר מאשין בשום
אופן, כי אופני המאשין משתנים בכל יום, ואם יצא המאשין בהיתר
יעשו גם מאשינען אחרים כמתכונתם באופן שבדודאי אסור, ומי יאמר
להם דבר, כמו שאמרו ז"ל בחגיגה אם יאמר לו חבר שלך טמא יאמר
אדרבה שלי טהור ושלך טמא, ע"כ הלילה להתיר מאשין במצוה
דאורייתא, עיי"ש מה שהאר"ך בזה. ומובן שטעם זה הוא גם כמאשין
מצות, עכ"ל ביואל משה.

4
הגאון רבי שלמה קלוגער הוציא לאור קונטרס בשם "מודעה לבית
ישראל" נגד המאשין מצות ובתוך דבריו כותב טעם הג"ל, שהוא מחמת
העניים אשר עיניהם נשואות לאפיית המצות, כי מן העור שעוורים
באפיית המצות יש להם סעד גדול להוצאות הפסח המרובים, ועל ידי
המכונה מקופח פרנסתם כי אין בהם מעשים. ומביא סמך לדבריו,
שהרי אמרו בפ"ק דמגילה דלכך אין קורין המגילה בשבת כיון
שעניהם של עניים נשואות למקרא מגילה, ועיי"ש בתוס' שביארו
שאפי' במקום שאין חשש של שמה יעביטו אעפ"כ אסור מטעם זה,
הרי דמקרא מגילה שהוא חובה ומדברי קבלה ובטלוהו בשבת מפני
העניים, ומכש"כ בזה שאין שום סרך מצוה במאשין דאין לעשותה,
דעניהם של העניים נשואות לזה וכו' עיי"ש.

5

עיי'ן בס' י"ג אורות (ח"א עמ' ש"ח) שמביא בשם הרה"ק מציעשנוב זי"ע
שפע"א התבטא ואמר: דכמו שהיום נתחדש כח העלקטער הכל הולך
במהירות, גם עשיית תשובה היא בקלות ובמהירות בלי עמל רב, היינו
שכחיים אין צריכין כל כך סיגופים ותעניתים כמו בדורות הקודמים.

6

עיי"ש הפלאה בהקדמתו עמ"ס כתובות (פסחה ועירא אות ג) וז"ל: והנה
אמרו חז"ל דע מזה למעלה ממך עין רואה ואזן שומעת וכל מעשיך
בספר נכתבים וכתבנו בחידושינו דהנה מצינו במשה רבינו ע"ה
והנביאים הבאים אחריו שהיה להם עינים לראות והיו נקראים רואים
כדכתיב (שמואל א' - ט) כי לביא היום יקרא לפנים הרואה ואחר כך
כשפסקה נבואה מישראל היו משתמשים בבת קול כמו שאמרו חז"ל
בפסוק ואזניך תשמענה דבר וגו'. ואחר כך בדורות האחרונים לא וכו' גם
לשמיעת האזן וכשראו שהתורה מתמעט התירו משום עת לעשות לה:
לכתוב דברים שנאמרו בעל פה כדאייתא בגמרא אם כן ראוי לאדם
לשום אל לבו שפלות דורותיו וכמה מעלת להם עלינו. והוא שאמרו דע
מה למעלה ממך ר"ל הבט כמה מעלת למעלה ממך. עין רואה שהם
הנביאים ואזן שומעת המשתמשים בבת קול ועתה ראה שכל מעשיך
ר"ל שהוא משום עת לעשות לה: שלא ישתכחו מעשה המצות על
מכתם והתירו להיות בספר נכתבים, עיי"ש ודפח"ה.

דער דברי חיים איז אמאל אריינגעקומען אין בית המדרש שמחת תורה צו די הקפות, האט ער זיך דארט ביי די מיהר אראפ געשטעלט מאנצן די הקפות, און איז נישט אריינגעקומען ווי געווענליך אין בית המדרש, נאר גלייך ביי די מיהר האט ער געטאנצט די הקפות, און מ'האט נישט פארשטאנען פארוואס ער האט משנה געווען דאס מקום. שפעטער האט ער געזאגט אז ער איז אריינגעקומען אין בית המדרש האט ער דארטן געזעהן דעם הייליגן רב - דעם ראפשיצער רב - וואס איז דארטן געשטאנען, איז ער דארט געבליבן מאנצן די הקפות.⁸

האדמו"ר מסקולעץ: ווי - די צדיקים - האבן געזעהן, אז מ'האט געהאט ריינע אויגן האט מען געזעהן.

רבינו: ווען דער ייטב לב האט געמאכט דעם זיהן דער קדושת יו"ט רב אין סיגומ, האט דער קדושת יו"ט דאס נישט געוואלט אנגעמען, האט דער ייטב לב איהם געזאגט 'ווען דו וועסט מיך דארפן וועל איך דיר קומען צו הילף'.

דער קדושת יו"ט פאר'ן הסתלקות האט דערציילט די מעשה, און האט געזאגט 'אזוי איז טאקע געווען, ווען כ'האב איהם געדארפט איז ער מיר געשטאנען צו הילף, ס'איז אסאך מאל אויסגעקומען אז כ'האב זיך געשפארט מיט רבנים איבער פארשידענע ענינים, און כ'האב מיך איינגעהאלטן איך זאל זיי נישט זאגן וואס שפארט עמיץ ענק מיט מיר? דער טאטע שטייט דאך דא און זאגט אז איך

רבי איציקל זידיטשויבער איז געווען א אייניקל פונעם רבי ר' אלימלך - באמת איז ער שוין געווען א אור אייניקל פונעם רבי ר' אלימלך, א אייניקל פון רבי אלעזר (בן הרה"ק מליזענסק דל) - ער פלעגט צו קומען קיין צאנז, און דער דברי חיים פלעג איהם שטארק מקרב זיין אלץ אייניקל פון רבי ר' אלימלך, און דער דברי חיים פלעגט איהם קישן די בארד, און געזאגט אז ער האט א בארד אזוי ווי דער רבי ר' אלימלך.

ס'איז ידוע אז דער תפארת שלמה איז געווען זייער שטארק פארקאכט אין ליזענסק, ער האט איבער געבויט דעם ציון אין ליזענסק בימים ההם. ער איז געווען א כהן איז ער נישט געגאנגען אויפן ציון, אבער ער פלעגט אוועק צו פארן אין חודש אלול קיין ליזענסק. אמאל איז אויסגעקומען אז ער האט זיך געטראפן מיטן דברי חיים, און דעמאלטס האט דער תפארת שלמה געזעהן בהקיץ דעם רבי ר' אלימלך, און פונעם שמועס וואס זיי האבן געשמועסט האט מען פארשטאנען אז דער דברי חיים האט אויך געזעהן דעמאלטס דעם רבי ר' אלימלך.

דער פעטער ז"ל האט אמאל געזאגט אויף דעם אז גילוי צדיקים איז א העכערער מדרגה פון גילוי אליהו.⁷

7

ע"י בס' זכר צדיק לברכה (ה"א אות שפ"א) שפעס אחת נבוקר של חג הפסח סיפר מרן רבינו בעל דברי יואל ז"ע, כי הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל ממאגלניצא ז"ע, שהי' נכדו של המגיד הק' מקאנין ז"ע, והיה ישן פע"א בליל התקדש החג באותו הדר של זקינו הגה"ק מקאנין ז"ע, ובאמצע הלילה שמע כי אחד מקיש על הדלת, והמגיד הלך לפתוח לו, ונתגלה מול עיניו אדם אחד שוקנו היה לבן ארוך, והמגיד דיבר עמו, ואח"כ כשיצא מן החדר, שאל הרה"ק ממאגלניצא את זקינו המגיד בזה"ל: "יודיעשי, איז דאס געווען אליהו הנביא?", והשיב לו המגיד: "לא נבדי, כי זה הרבי שלי, הרבי ר' בער, המגיד הק' ממעוריש ז"ע".

וכשסיים רבינו ז"ל לספר סיפור זה, נענה ואמר: "ידוע כי גילוי צדיקים היא מדרגה יותר גדולה מגילוי אליהו".

ובשנת תשי"ג כ"ח תמוז, סיפר רבינו בתוך הדברים, כי זקינו הק' מרן הייטב לב ז"ע בשעה שהספיד את מרן הדברי חיים ז"ע, אז נזרקה מפיו בתוך ההספד ואמר: "ידוע כי זקני הק' מרן הישמה משה בא אלי הרבה פעמים אף אחר הסתלקותו מוה"א עלמא" - והמשיך הייטב לב - "גילוי צדיקים אחר הסתלקותם הוא ביותר מדרגה מגילוי אליהו".

והוסיף רבינו ז"ל לומר, כי באמת קשה להבין, אמאי גילוי צדיקים היא מדרגה יותר מגילוי אליהו, אלא ע"כ צריך לומר כי יש בזה הרבה בחינות, והמשיך רבינו, כי באמת יש להסביר דבר זה גם בדרך הפשטות, כי ידוע כי כשכבא אליהו הנביא לעשות את שליחותו בעולם הזה, נתלבש בגוף, ואח"כ כשהזור ועולה למעלה, פושט את הגוף שעליו, ועולה בלא גוף כלל, משא"כ בצדיקים הקדושים, בשעה שהם באים בזה העולם אין להם גוף כלל, וכבדי לבוא לזה המדרגה, היינו לראות נשמה לבד ללא גוף בעולם הזה, צריכים להיות יותר מנוכך ומקודש, מלראות אליהו הנביא שבא מלוכב בגוף.

8

עיין בס' י"ג אורות (ה"א עמ' ס"ג בהג"ח) בשם הרה"ק מקאלאשיץ ז"ע שהוסיף שהרה"ק מצאנו אמר שראה את הרה"ק מראפשיץ הבוש בשטריימל.

ויאמר הנני, ווען כ'זועל שרייען טאטע, איז ויאמר הנני, זאלסטו מיר זאגן הנני, אז דו שטייסט מיר צו הילף.

האדמו"ר מסקולען: ווער האט דאס געזאגט?

רבינו: דעם טאטנס ברודער, וואס איז געווען רב אין סיגוט נאכ'ן זיידן דער עצי חיים.

רבינו כיבד את האדמו"ר מסקולען לברך על הפירות

והאדמו"ר מסקולען כיבד את רבינו לברך קודם באמרו בעל

הבית מברך קודם

האדמו"ר מסקולען נפרד מרבינו בברכת לחיים ולשלום

ורבינו הלך ללוותו עד החוצה

בין גערעכט, אזוי האט דער קדושת יו"ט געזאגט פאר'ן הסתלקות.

מוה"ר מאיר הירש הי"ו מראשי קהילתנו הק'

בקרית יואל: כ'האב געהערט פון מיין שווער (הרה"ח ר')

אברהם יצחק זיכערמאן ע"ה מחשובי המלמדים כמוסדותינו הק' ומזקני

אנ"ש ער איז געווען א סיגוטער פון דערהיים, אז ביי די

ערשטע דרשה ראש השנה פון הגה"צ רבי זלמן לייב (ו"ל

הי"ד, בדרשתו הראשונה שדרש אחרי פטירת אביו מרן העצי חיים ז"ל)

האט ער געזאגט אויף די פרשה פון די עקידה ויאמר אבי

ביקור בבית הגאון רבי פישל הערשקאוויטש שליט"א

גאב"ד האליין

יום ג' פרשת ויקהל פקודי תש"ע לפ"ק

א' ממקורביו: דער עצי חיים האט נישט געוואוינט אין אסאך א בעסערע דירה.

רבינו: וואז? ביי זיך אין סיגעט?

א' ממקורביו: דער רבי ז"ל (מרן רבינו בעל דברי יואל) פלעגט

פארציילן אז ער פלעגט שלאפן דארטן (כשהי' בא לעיר סיגוט

התאכסן שם בבית אחיו מרן העצי"ח), עס איז געווען צוויי דריי

צימערלעך אינגאנצן.

רבינו: יא, ס'איז אויך נישט געווען דארט א הרחבה

גדולה, כ'האב נישט געהערט אזוי פונקטליך וויפיל צימערן

ס'איז געווען. אבער כ'האב געהערט אז אמאל האט רבי

ישראל'שע וויזשניצער (הרה"ק האהבת ישראל ז"ל) געשיקט

דריי קינדער צום זיידן (מרן העצי חיים) ווען ס'האט זיך

געהאנדלט וועגן רבי מאיר בעל הנס געלט, איז געקומען די

דעלעגאציע די דריי רבנים און מ'האט זיי געדארפט

אויפנעמען בכבוד, האט מען געדארפט האבן אויף

איינמאל דריי שאַלן (כוסות נכבדים לשת"י) צו די טיי, און אין

גאב"ד האליין קיבל את פני רבינו בכבוד

ונסתובבה השחה אודות העיר ראצפערט

גאב"ד האליין: ווען כ'בין געווען אלס קינד, בין איך אלע

מאל געווען ביי מיין זיידן ר' הערש אלימלך דים (שהיה משב"ק

אצל הרה"ק מהרש"א מראצפערט ז"ל).

רבינו: אזוי, די מאמעס טאטע?

גאב"ד האליין: יא, כ'האב שוין גערעדט אסאך מיטן

רבינ'ס (הי"ה מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל).

פון טאטנס זייט בין איך א אייניקל פונעם מונקאטשער

דיין (בימינו של מרן הגה"ק בעל בני יששכר ז"ל), רבי אברהמ'לע דיין,

דעם עטרת צבי'ס א תלמיד.

רבינו: דארף דאך דער רב גוט צו געדענקען דעם זיידן

רבי שלום אליעזר'ל.

גאב"ד האליין: יא, כ'בין געווען דארט אסאך מאל,

כ'געדענקט אסאך זאכן.

רבינו: ער האט געוואוינט אין א דירה וואס אינמיטן

שטוב איז געווען א האלץ וואס האט אנגעהאלטן דעם דאך

ס'זאל נישט איינפאלן (מגודל הדחקות).⁹

מאוד עד שהגשמים נטפו לתוכה, והעסקנים רצו להרחיב ולשקם דירתו כראוי לכבודו, והוא סירב בתוקף ואמר שאת הביהמ"ד והסוכה הסכים להרחיב כי הוא מצוה, אבל בית, אם הקב"ה לא בונה את ביתו ונשאר חרב ושומם, גם אני לא רוצה לבנות את ביתי.

וכן מבאי שם שפע"א אמר שאינו רוצה לתקן דירתו כיון שבחז"ל אסור ליהודי לדור בדירה נאה.

9 כס' רבינו הקדוש מראצפערט (עמ' נ"ח) מתאר בהרחבה את ביתו של הרה"ק רבי שלום אליעזר שהתקרה היתה מאוד נמוכה, והרה"ק בהיותו גב וקומה היה כמעט נוגע בתקרה בעת הליכתו, וכן היה ישן ועלוב

גאב"ד האליין: א גרויס דארף.

רבינו: דער טאטע ז"ל איז געבוירן אין ראצפערט (כיום כ"ז חשוון תרע"ה ל"פ) ביי די ערשטע קריג, די רוסן זענען געקומען דעמאלטס קיין סיגעט, איז ער אנטלאפן.

גאב"ד האליין: די רוסן זענען אריין אין סיגעט?

רבינו: יא.

און דער זיידע איז אנטלאפן מוצאי יום הקדוש (שנת תרע"ה), מ'האט אויסגערופן יום הקדוש אז מ'מעג פארן, ס'איז פיקוח נפש, איז ווער ס'קען פארן זאל פארן. דער זיידע האט נישט געוואלט פארן אום יו"ט, האט ער אויסגעווארט ביז מוצאי יו"ט, און דעמאלטס איז ער אנטלאפן.

גאב"ד האליין: וואו איז ער געווען סוכות?

רבינו: נעבן קליינווארדיין.

ווען ער איז אוועק געפארן האט ער זיך געטראפן אויפן וועג מיטן קרן לדוד, ער איז דעמאלטס געווען רב אין די ווישעוועס (עיר ווישעווע הי' לו כמה חלקים וחי' נקרא כן), נישט ווייט פון סיגעט, זענען זיי צוזאמען געפארן אין איין וואג, מ'האט שוין נישט געקענט פארן אלע וועגן, ס'איז שוין וועגן וואס איז שוין געווען פארשפארט, מ'האט פראבירט צו פארן, ביז מ'האט געטראפן א וועג וואס מ'קען פארן, האט דער קרן לדוד דעמאלטס געזאגט, מזמור לדוד בכרחו (תהלים ג, א), פרעגט די גמרא (ברכות א) די קשיא קינה לדוד מיבעי ליה, נאר - האט דער קרן לדוד געזאגט - מזמור לדוד 'בכרחו', אז מ'קען נאך אנטלויפן איז א' מזמור'.

דעמאלטס איז געווען א אינטערסאנטע מעשה, ערב סוכות זענען זיי אנגעקומען אין א דארף נעבן קליינווארדיין, מ'האט שוין נישט געהאט קיין צייט אריינצופארן ביז קליינווארדיין, איז מען געבליבן אין דעם דארף.

אבער ס'קומט דאך יו"ט און מ'דארף דאך ערגעץ איינשטיין, האט מען זיך אנגעהויבן צו נאכפרעגן אויף א איד, איז דארט געווען א דארפסמאן, און זיי האבן געפרעגט אויב זיי קענען דארט זיין אויף יו"ט, האט מען געענטפערט, יא. האט מען געפרעגט וואו איז דער מאן, האט זי געזאגט, ער איז אין פעלד, האבן זיי געפרעגט צי ס'איז דא א סוכה, האט זי אנגעוויזן אין הויף וואו ס'איז די סוכה. זיי זענען געגאנגען קוקן די סוכה, זאגט דער זיידע

שטוב איז נישט געווען, איז מען דעמאלטס ארויס געגאנגען און מ'האט געקויפט שאל, נאכדעם האט מען עס אוועק געלייגט אז ס'וועט נאכאמאל קומען גרויסע געסט זאל מען האבן...

אז מ'האט געדארפט האבן אפאר שאל, איז אין שטוב נישט געווען, ס'איז נישט געווען קיין גרויסע הרחבה.

מ'זאגט נאך, דער בעלזער רב רבי ישכר בער ז"ל איז דאך געווען א איידעם אין טשערנאבל (בהיותו חתן הרח"ק רבי ישי' משולם וסיא בנו של הרח"ק רבי אהרן מטשערנאבל ז"ל), און קודם האט ער געגעסן קעסט אין טשערנאבל, שפעטער האט איהם דער פאטער (הרח"ק מהר"י ז"ל) אהיים גערופן קיין בעלזא, האט ער געגעסן קעסט ביים פאטער, די רעביצין - רבי ישכר בער'ס רעביצין - איז נישט געווען אזוי צופרידן אין בעלזא, אין טשערנאבל - ביי איהר זיידע רבי אהרן טשערנאבלער - איז געווען מער הרחבה, האט זי אהיים געשריבן און זיך באקלאגט, האט רבי אהרן טשערנאבלער געשריבן א בריוו פאר'ן בעלזער רב ער זאל זעהן צו געבן מער פאר די קינדער, ווען דער בעלזער רב רבי יהושע'לע האט באקומען דעם בריוו, האט ער זיך אנגערופן, 'א חידוש פונעם מחותן, איך זארג מיך אז זיי האבן צופיל, און ער זארגט זיך אז ס'איז צו ווייניג'.

כ'האב געהערט פון טאטן ז"ל, אז ווען דער זיידע (פרן העצי היים ז"ל) האט איבער געבויט דאס הויז, האט ער געזאגט 'גרויסע צימערן איז נישט קיין לוקסוס, דאס איז געזונט, ס'זאל זיין לופטיג'.

גאב"ד האליין: דירה נאה מרחבת דעתו של אדם (ברכות א:).

רבינו: דער טאטע ז"ל האט פארציילט - ער האט דאך געהאט שוועסטער'ס וואס זענען געווען עלטער פון איהם - איינע פון זיי האט אמאל אויסגענייט א בילד פון א קאטשקע, און אויפגעהאנגען ביי זיך אין שטוב - ביי די מיידל שטוב - אויף די וואנט, ווען דער זיידע האט דאס געזעהן, האט ער זיך געבייזערט, 'זאגנס צו מוהק, האט מען מיך געפרעגט?!, מ'קען עס היינט נישט פארציילן אז ס'האט געהייסן אמאל א עולה...

והזר רבינו לענין הראשון: ראצפערט איז געווען א קליין שטעטל.

גאב"ד האליין כיבד את רבינו לברך על הפירות

וברכת לחיים

רבינו: לחיים לחיים, דער אויבערשטער זאל העלפן מיט בריאות השלימות און אריכות ימים ושנים.

גאב"ד האליין: לחיים טובים ושלוה, וכן למר.

*

הרה"ח ר' וואלף גליק הי"ד מקרובי משפחתו של גאב"ד האליין

הראה לרבינו את חידושו גאב"ד האליין על סדר קדשים

ואמר גאב"ד האליין: כ'האף עם בעזר ה' ארוים צו געבן.

רבינו: דער אויבערשטער זאל געבן כח.

גאב"ד האליין: מ'דארף עם נאך צוזאם שטעלן.

ו"ב של גאב"ד האליין סיפור לרבינו שבטעור בית שמש יש שם

כולל שהאברכים מתעסקים בתוצאה לאור של הספרים כראוי

וכיאות

*

הרה"ח ר' וואלף גליק הי"ד המשיך ואמר שעבשוי טרם שהגיע

רבינו לכאן הזכיר דודו גאב"ד האליין דבר פלא השיך לעניני

קדשים

ואמר בזה"ל: רבי יוסף ענגעל ברענגט א ילקוט אז ווען

מ'האט געזאלבט דעם כהן גדול מיט שמן המשחה איז ער

געוואקסן, ער האט א אריכות אין דעם ענין, ער זאגט דאס

אויף די גמרא אין מס' יומא אז דער נייער כהן גדול וואס

איז געווארן אין יום כיפור מיט וואס האט מען איהם

געזאלבט, האט ער אויך א אריכות אז ווען מ'האט איהם

געזאלבט איז ער געווארן גרעסער, און לויט דעם האט מען

נישט געטארט מחלל זיין שבת.¹¹

11

ועי' בכלי המדה (פ' ויצא) שמביא חידוש נפלא זו, ובוה מיישב מה שמדייק בלשון הגמ' (יבמות קטז): מה מזבה דבר שלא נשתמש בו הדיוט, אף עצים ואש ולכאור' מהיבא תיבא דבמזבח לא נשתמש בו הדיוט, (ובת"ס נחלק בה).

על כן מחדש דהרי במדרש איתא שהמלך מיד שנתמנה אם הי' קצר מיד נעשה ארוך בשביל שמן המשחה, והכא נמי ככהן כשנמשח, וכן מביא בשם הגר"י ענגעל שאמר לו בשם הילקוט ישע"י שעל ידי השמן המשחה נעשה כבירה חדשה לגמרי, ועל כן אפשר לומר דלאו דווקא הכהן גדול אלא גם הכלים והמקדש וכל דבר שנמשח ע"י השמן המשחה נעשה כבירי חדשה.

פאר'ן קרן לדוד, זוישעווער רב, די סוכה איז פסול', פרעגט ער פארוואס איז די סוכה פסול, האט ער געזאגט מ'האט געדעקט די סכך פאר'ן מאכן די דפנות, וואיתא בגמ' (סוכה יב.) דהיא פסולה ממעם תעשה ולא מן העשוי, בלייבט ער אזוי שטיין, ער זעהט דאך געהעריג א סוכה מיט ווענט...

ווען דער דארפסמאן איז אהיים געקומען פון פעלד פרעגט איהם דער קרן לדוד ווער האט געמאכט די סוכה, זאגט ער אז ער האט געמאכט די סוכה, פרעגט ער ווי אזוי האסטו געמאכט, האט ער געזאגט, אז ער האט אראפגעלייגט פיר שטאנגען און ארויף געלייגט די סכך, און נאכדעם האט ער צוגעקלאפט די ווענט. דער קרן לדוד איז געבליבן איבערראשט, און האט געפרעגט דעם זיידן ווי אזוי האט ער דאס געוואוסט, האט דער זיידע געזאגט 'ס'איז נישט קיין רוה הקודש, נאר כ'האב אנגעקוקט די סוכה, האב איך געזעהן אז 'ס'איז אזוי צוזאם געשטעלט געווארן.

גאב"ד האליין: ער האט אזוי געזאגט אז ער האט פארשטאנען... (שהעצי חיים רצה להסתיר את כוהו, ולכן הלביש את כוהו במעם פשוט)

המשיך ואמר: דער קרן לדוד איז געווען א גרויסער מענטש.

רבינו: ער איז געווען זייער שטארק בידידות מיטן זיידן, ווען ער איז געווען רב אין די ווישעוועס וואס איז אין שכונת פון סיגוט.¹⁰

ווען מ'האט גערעדט וועגן איהם ער זאל גיין קיין סאטמאר (לחיות שם אבד"ק אחר פטירת הוכרז יהודה ז"ל), האט ער געפרעגט דעם זיידן, האט איהם דער זיידע געזאגט ער זאל נישט גיין קיין סאטמאר, נאר ער זאל בלייבן דא, צום סוף איז ער יא געגאנגען, און ער האט זיך מתחרט געווען פארוואס ער איז געקומען קיין סאטמאר.

10

עיינ'ן בס' קרן לדוד (דיוט לו' אור שנת תרפ"ו) שאמר דברי הספר על העצי חיים ז"ל: ואחרון אחרון הכביר כי עוד מעט ושבונו מהספידו של אותו צדיק מהאלמין (הגאון רב א"י קל"ו ז"ל) שמועה שמענו וחרדנו ונהפכו כל פנים כי הרה"צ מסגוט נחלה פתאום ל"ע במחלה נוראה וכל מקום שנודע השמועה המעצבת שפכו שיה ותפילות לכורא רפואות שישלה לו רפו"ש במחלה, אבל בעו"ה נתקיים בנוסכות בענין לך מעבור תפילה כי שערי תפילה נעלו ואראלים ומצוקים אחוז בארון ונצחו אראלים המצוקים... ועי"ש שהאר"ך בזה.

רבינו: מזאגט דאך אויפן באר מים חיים אז יעדן שבת איז ער געווען העכער.¹²

גאב"ד האליין: אז מ'קען מאכן מזאל האבן א קאפ העכער אן משיחה, קען מען דאך אוודאי מיט משיחה.

רבינו: שטייט ביי יוסף הצדיק ווען ער האט זיך באוויזן פאר די ברודער 'כי נבהלו 'מפניו' (בראשית מה, ג), ווען יוסף האט זיך באוויזן איז דאך געווען שבת,¹³ איז יוסף געווארן העכער, און וועגן דעם נבהלו 'מפניו'.

גאב"ד האליין: אזוי, יוסף איז געווארן גרעסער.

אה, ס'איז אייער'ס א מייטש, ס'איז א נייער מייטש, אז די קדושת שבת פון יוסף האט דאס צוגעברענגט, מזאגט דאס אויפן באר מים חיים.

רבינו: אז עס קען זיין ביים באר מים חיים, קען עס זיכער זיין ביי יוסף הצדיק אויך.

גאב"ד האליין: און מזאגט דאס טאקע אויף א אנדערן אויך, ביי די פריערדיגע, מ'האט איינעם אנגערופן 'הארוד', ווייל דורך קדושת שבת איז ער געווארן א אנדערער מענטש, א פנים חדשות.

גאב"ד האליין איחל לרבינו ברכת לחיים

זנפרד רבינו מומנו לשלום: א גוטע נאכט און א כשרין לוסטיגן יו"ט.

גאב"ד האליין: וכן למר.

ומעתה מובן ד' הגמ' מה מובח שלא נשתמש בו הדיוט פ' כיוון דלאחר שנמשה לא נשתמש בו הדיוט דהרי אפי' אם נשתמש קודם שנמשה נעשה ע"י השמן המשחה בריה חדשה, וא"כ לא מקרי נשתמש, ה"ג העצים והאש צריך שלא ישתמשו בה הדיוט מעולם, וא"ש דברי הגמ'.

[ואף שדבריו דברי חידוש המה, וצ"ע, ועי' בשו"ת הרד"ד באו"ה (מהדו"ב סי' מ"ד) מביא בשולי הדף הגהות אמרי בהן (סי' ג) שג"כ רוצה לחדש כד' הכלי המדה דהרבה אחרונים הקשו ע"ד רש"י בע"ז התמוהין דבגמ' איתא (נב:) שהכלים ששקצו אנשי יוון חזרו וקדשו הכהנים ופירש"י שהזרו ומשחום בשמן המשחה, וקודם כל קשה הרי ממשח ואילך לא משחו כלים בשמן המשחה אלא עבודתן מהנכתן וא"כ מה ענין שמן המשחה לכאן, ועוד קשה דאע"פ שמשחום והקדישם מ"מ הרי הוי ככלי שנשתמש בו להדיוט ופסול למקדש.

ותירץ (כר הכלי המדה) שהשמן המשחה הרי שניה את הנמשח ועשהו ברי' חדשה וה"ה לכלי מקדש שנמשחו נעשו כפנים חדשות בשניו תואר וצורה, וא"כ הסרה החסרון שהוא כלי שנשתמשו להדיוט, כי ע"כ חזרו וקדשו וכדפירש"י שמשחום בשמן המשחה, וא"כ נעשה ברי' חדשה שלא נשתמשו בה כל עיקר.

וגם יתורץ שפיר ד' רש"י כי אה"ג השמן המשחה ה' רק כדי להציאם מכלל כלים שנשתמשו בו להדיוט, ואח"כ ה' העבודה מתנכתן כמו כל הכלים ממשח ואילך שלא נמשחו אלא בהעבודה נתחנכו, וראי' לד' הכלי המדה].

12

נדעת ומפורסמת עבודתו הנוראה והשגותיו הנפלאות ביום שבת קודש, עד שהעידו עליו כי לאחר בואו מבית המרחץ נשתנתה צורתו לבלתי הכר והי' נדמה לאיש אחר, ויש שאמרו כי קומתו היתה מזדקפת מערש"ק אחרי המקוה עד מוצש"ק וגדלה במידת ראש.

ובספר קדושת יעקב מביא מה ששאל המחבר את אביו ר' משולם נתן מרגליות שהסתופף בצילו של הרה"ק מטשערנאוויטץ, וה"ל שם: "שאלתי את אבי ז"ל, אם אמת הדבר מה שאומרים כי מן ערש"ק אחר טבילתו עד אחרי שב"ק גבה במידת ראש, והשיב לי: בני, אתה ידעתי כי אין דרכי לגום וגם לא מדותי בקומתו, אך זאת אומר אני לך בעדות ברורה, כי ראיתי אותו בכל ערש"ק בלכתו אל המרחץ ובבואו משם, וממש לא בא אותו האיש שהלך, ונדמה כליל לאיש אחר בצורתו בקומתו ובכלל תואר גופו הקדוש היה משונה מבראשונה", כן היו אחרים שפי' ענינה של הגבהה זו שבמשך ימי החול התהלך בכפיפת קומה ולא כן הוי בשב"ק, ולכן נדמה ה' כן.

אולם בספר מגדל עוז מביא בשם הרה"ק הצמח צדק מליובאוויטש שאמר שאפשר להאמין בזה שהרי בעיניו ראינו שהרה"ק הבעל

התניא ז"ע ביום שנתמנה לרבי גבהה קומתו במידת ראש ונשאר כך כל ימי חייו.

13

כ"כ מורן החתם סופר בתורת משה (פ' ויגש) עה"פ זיבך על צאווריו עוד, שכאשר נפגשו היה יום השבת, עיי"ש בדבריו שמקשה האיך הותר להם כפי שבשבת, עיי"ש.

והמכוון בדבריו הק' דנהה כאשר נפגשו אחי יוסף ה' ערב שבת, כי נאמר 'וטובח טבח והכן, ודרשו על זה במדרש (בראשית צב, ד) אין והכן אלא שבת, שנאמר (שמות טו) וזהו ביום השישי והכינו אשר יביאו, א"כ מובאר שכאשר נפגשו יוסף עם אחיו היה ערב שבת, ומבוקר אור האנשים שולחו, הוא בוקר יום השבת, ומיד רדפו אחריהם להחזירם בעילה שנעב ממונו הגביע, ולאחמ"כ באותו יום נתודע יוסף אל אחיו, ושם נאמר כי נבהלו מפניו.

שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק', ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאינו ע"ד המסורה לנו מרבנות"ק על טהרת הקודש

פרשת קרח

- נו"ה אברהם האביג הי"ו**
המלמד: הר"ר עזרא בנעט שליט"א
והר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א
- נו"ה בציון כץ הי"ו**
המלמד: הר"ר משה ברוך כץ שליט"א
- נו"ה יושע פישער הי"ו**
המלמד: הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א
- הרב יושע עגלב שליט"א**
המלמד: הר"ר משה ראטה שליט"א
- נו"ה יודא פארגעט הי"ו**
המלמד: הר"ר נפתלי יעקב פאלאטשעק שליט"א
- נו"ה שלמה זוב ווידער הי"ו**
המלמד: הר"ר חיים הירש שליט"א
והר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א
- נו"ה יחזקאל צבי מענדלאוויטש הי"ו**
המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א
- נו"ה יחזקאל טעללער הי"ו**
המלמד: הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א
- נו"ה מרדכי דאנציגער הי"ו**
המלמד: הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א
והר"ר שמעון יואל בראך שליט"א

- נו"ה עמרם בר"ד כהן הי"ו**
המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א
- נו"ה חיים בערנאטה הי"ו**
המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א
- נו"ה שלמה זלמן בערנאטה הי"ו**
המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א
- נו"ה יואל עמרם גרובער הי"ו**
המלמד: הר"ר יואל גרינוואלד שליט"א
והר"ר דוד שלמה וואנאחקער שליט"א
- נו"ה יעקב גליק הי"ו**
המלמד: הר"ר יואל וויינבערגער שליט"א
הר"ר שמואל שאול גרינוואלד שליט"א
- נו"ה אברהם יונה שפיטצער הי"ו**
המלמד: הר"ר יואל כץ שליט"א
- נו"ה יעקב חיים דייטש הי"ו**
המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א
- נו"ה שמואל ברוך כהן הי"ו**
המלמד: הר"ר יעקב מיכאל היילברוין שליט"א
- נו"ה יואל שווארטץ הי"ו**
המלמד: הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א
- נו"ה יואל זוערבערגער הי"ו**
המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, ובמה היתה הגדה היום, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאיהן". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד
שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

דברות קודש

מאת כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעווין פרשת שלח העעל"ט

אתה אצלם במדבר הן באים בזכותך ואת בא בראשם, שנאמר (דברים לג כא) וירא ראשית לו וגו' ויתא ראשי עם, ע"כ. והיינו דכתיב ויתעבר ה' בי למענכם, שבשבילם נגזר על משה שלא יכנס לארץ, כדי שיבואו מתי מדבר עמו לעתיד. מבואר מזה דהיה צורך שמשה רבינו לא יכנס לארץ כדי שיקומו אתו מתי מדבר, אולם לולא חטא המרגלים והיה דור המדבר נכנס לארץ, אז גם משה לא היה צריך להקבר במדבר והיה יכול ליכנס לארץ, נמצא כיון שבכו בלילה הזה בכיה של חנם, ונגזר עליהם שלא יכנסו לארץ, לכן גם על משה נגזר שלא יכנס לארץ, וכתב במגלה עמוקות (פ' ואתחנן אופן כ) דאילו היה נכנס משה לארץ והיה בונה בית המקדש בידי לא היה נחרב לעולם, עי"ש. אך כיון שבבכיתם לא נכנס משה לארץ, נגרם בכיה לדורות בליל תשעה באב על חורבן שני בתי מקדשות בעוה"ר.

ומעתה יש לומר כי משה רבינו צפה ברוח הקודש שיש הכרח בשילוח המרגלים, והיה זה בבחינת נורא עלילה לבני אדם כמו שהאריך כ"ק מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל (פרשה זו עמוד שדמ) כדי שלא יכנסו ישראל לארץ, וידע מראש שעל ידי מעשה זו יתגלגל בכיה לדורות חורבן בית המקדש וגליות ישראל, ולזה כאשר שלחם משה רבינו אמר והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, והטמין בתוך דיבוריו דברי חיזוק כדי שיתחזקו בני ישראל במשך הגלות, ואף אם גולה אחר גולה גלתה יהודה כולה, לא יחושו שח"ו יחליפם הקב"ה באומה אחרת או יוסיף אשה על אשתו, כי מכח תקנות רבינו גרשום מאור הגולה לא יטוש ה' את עמו, והטעם כי ולקחתם מפרי הארץ, רמז על תורה שבע"פ כמ"ש חז"ל (ב"ר פס"ו ס"ט) ומשמני הארץ זו משנה, ופרי הארץ רומז על תקנות חז"ל שעשו משמרת למשמרת לגופי תורה, ובכללם הם תקנות רבינו גרשום מאור הגולה, אשר מכח תקנות אלו יתחזקו בני ישראל בתוקף

והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי ביכורי ענבים, וצ"ב למה אמר משה והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, דלמה צריך חיזוק ליקח פירות מפרי הארץ.

ויתבאר על פי דברי כ"ק מרן דו"ז זללה"ה (הובא בברך משה פ' נצבים) בשם קדוש אחד מדבר טעם לשבח על מה שנקרא רבינו גרשום בתואר מאור הגולה, כי ידוע שרבינו גרשום גזר שלא ישא איש אחד שתי נשים (אבה"ע סימן א ס"ו), גם תיקן שלא לגרש אשה בעל כרחו (אבה"ע סימן קי"ט ס"ו), והנה הקב"ה קידש את עמו ישראל בחופה וקידושין כדת משה וישראל, ככתוב (הושע ב כא) וארשתוך לי לעולם, אמנם במשך הדורות חטאו ישראל ובגדו בה' אלהיהם, והיה מקום לחשוש שיגרש הקב"ה את ישראל ויחליפם באומה אחרת, או שיוסיף ויקח עוד אומה אחרת להיות לו לעם סגולה, אך מכיון שרבינו גרשום תיקן שתי תקנות אלו, והקב"ה שומר משמרתה של תורה, מעתה אי אפשר לו לגרש את ישראל בעל כרחם, וכן אי אפשר לו לקחת עוד אומה אחרת דאסור לישא שתי נשים, ולכן נקרא רבינו גרשום מאור הגולה, כי בתקנות אלו האיר עיניהם של ישראל וחיזק את לבבם באורך גלותם כי לא יטוש ה' את עמו וקרובה ישועתם לבא, עכ"ד. (ובהקדמת קונטרס כתר היהודי הביאו בשם הגה"ק מאסטראוואצא ז"ל).

והנה איתא במס' סנהדרין (דף קד:) בפסוק ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא, אמר רבה אמר רבי יוחנן אותו הלילה ליל תשעה באב היה, אמר להן הקב"ה לישראל אתם בכיתם בכיה של חנם, ואני אקבע לכם בכיה לדורות. ויש להבין השייכות למה שבביל בכיה של חנם בלילה ההוא נגרם בכיה לדורות בחורבן הבית.

וביאר הענין הוא בפשטות על פי מה דאיתא במדרש (דבר"פ פ"ב ס"ט) אמר לו הקב"ה למשה אם נקבר

אמנם הלא נודע כי מה שהבעל מחויב לפדות, זה אינו אלא מדרבנן, ומעתה י"ל כי רק אם בני ישראל מקיימים תקנות חז"ל, אז מדה כנגד מדה גם הקב"ה מקיים תקנות חז"ל, מה שכותבים בשטר כתובה אם תשתבאי אפרקינך ואותבינך לי לאינתו, אבל אם חלילה מקילים בדברי חז"ל, אז גם הקב"ה אינו מקיים מצות דרבנן, ולזה אמרו במדרש (פתיחתא דאיכ"ר ט"ב) לא גלו ישראל אלא בשביל שכפרו בתורה שבע"פ, דכיון שלא קיימו ישראל מצות ותקנות חכמים, מדה כנגד מדה לא קיים הקב"ה תקנות חכמים של חיוב פרקונה, ונשבינו בין הגוים וגלינו מארצינו.

ועל פי זה יל"פ מה דאיתא במס' גיטין (דף נח.) תנו רבנן, מעשה ברבי יהושע בן חנניה שהלך לכרך גדול שברומי, אמרו לו תינוק אחד יש בבית האסורים, יפה עינים וטוב רואי וקוצותיו סדורות לו תלתלים, הלך ועמד על פתח בית האסורים, אמר מי נתן למשיסה ליעקב וישראל לבוזים (שעיה מב כד), ענה אותו תינוק ואמר, הלא ה' זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלך ולא שמעו בתורתו, אמר מובטחני בו שמורה הוראה בישראל, אמרו לא זו משם עד שפדאו בממון הרבה, ולא היו ימים מועטים עד שהורה הוראה בישראל, ומנו רבי ישמעאל בן אלישע. ונתקשו המפרשים להבין איזה חכמה יתירה ראה רבי יהושע בתשובתו של אותו תינוק, והלא כל תשובתו לא היתה רק סיפא דקרא דפתח ביה רבי יהושע. ולפי דרכינו י"ל כי רבי יהושע בן חנניה היה מתמה ואומר מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבוזים, הלא כנסת ישראל כלה קרואה בנעימה, ותקנו פדיונה תחת פירותיה, ולמה אין הקב"ה מקיים תקנות חז"ל לפדות את כנסת ישראל, ענה אותו תינוק ואמר הלא ה' זו חטאנו לו ולא אבו בדרכיו הלך, ופירשו המפרשים דהיינו שכפרו בתורה שבעל פה, ולכן כיון שלא שמענו לקול חכמי ישראל ותורה שבע"פ, על כן מדה כנגד מדה אין הקב"ה מקיים תקנות חז"ל, ולזה ארכה לנו הישועה ואין קץ לימי הרעה. ועל זה נענה רבי יהושע ואמר מובטחני בו שמורה הוראה בישראל, דכיון שהוא חושש כל כך גם על מצות דרבנן, יזכה להיות מורה הוראה בישראל לפסוק עניני דאורייתא ולתקן תקנות דרבנן כדת וכהלכה.

ובזה יתבאר מה שאמר משה רבינו לבני ישראל, והתחזקתם ולקחתם מפר"י האר"ץ, רמז על תקנת חכמים שהבעל אוכל פירות הארץ שהכניסה אשתו,

הגלות החל הזה כי לעולם ועד אל יעזבונו ה' ואל יטשנו לנצח, ויבא זמן אשר עוד ירחם הקב"ה עלינו וישוב שבותינו כבראשונה.

*

או יאמר על פי מה שכתב בבניה לעתים (דיוש מב) לפרש הכתוב (תהלים קל ו) נפשי לה' משומרים לבוקר שומרים לבוקר, יחל ישראל אל ה' כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות, דהנה קי"ל (כתובות נא.) שהבעל חייב לפדות את אשתו, שתקנו פדיונה תחת פירות, ואם כן בדין הוא שהקב"ה יבא ויגאלינו כדין איש לאשתו כביכול, אבל באמת קי"ל פעם אחת הוא פודה ולא שתי פעמים, ועל כן צריך לומר שהגאולה העתידה אינו אלא מכח חסדי ה', כיון שכבר גאלנו פעם אחת ממצרים, וזה שאמר נפשי לה' משומרים לבוקר שומרים לבוקר, שתי גאולות, והגם דאינו מחויב לפדות שתי פעמים, עם כל זה יחל ישראל אל ה' כי עם ה' החסד, לפנים משורת הדין, ועל כן והרבה עמו פדות, שתי פדיונות, עכ"ד.

אכן א"ז זללה"ה בייטב לב (פ' בא) כתב דלכאורה אמר דבר חכמה, אבל לא ניחא למארייהו דנימא הכי, שכל הגאולה העתידה אינו אלא מצד החסד, כי באמת דין גמור הוא לגאלינו גאולה שלימה כדין בעל, ואף שאין החיוב לפדות כי אם פעם אחת, הכא שאני, כי בשעה שהוציאנו ממצרים, לא היתה כנסת ישראל עדיין נשאת לבעל כביכול, כי היה קודם מתן תורה דאז קידש אותנו כביכול בכסף של ביזת הים וכפה עלינו הר כגיגית כדין חופה, ואז היה הנישואין, ומה שהוציאנו ממצרים זה היה מכח חסד חנם, אבל משעת מתן תורה ואילך יש לנו דין אשה על בעלה, ומאז הפירות הן מצוות ומעשים טובים לבעל כביכול, ומחויב לגאלינו בדין תחת פירותינו. וזה ביאור המסורה ג' פעמים פדות, ושמתי פדות בין עמי ובין עמיק (שמות ה טו), לגאלם בגאולה שלימה, ושמא תאמר הלא אינו מחויב רק פעם אחד, לזה אמר לא כן הוא, אלא בדין הוא לגאלינו עוד, כי עיניך הרואות אשר פדות שלח לעמו, ואח"כ צוה לעולם בריתו (תהלים קיא ט), היינו נתינת תורתו הנקראת ברית היה אחר גאולת מצרים, ומזה תדין כי פדות הראשון לא היה בדין אלא מטעם כי עם ה' החסד דייקא, אבל עתה בדין גמור הוא לגאלינו מכח הפירות, ולכן והרבה עמו פדות, עכ"ד.

התורה, שני הדרשות בקנה אחד עולים, דבאמצעות התורה אור יזכו ישראל לצאת מעמקי הקליפות משער הנ' שמשוקעים שמה בסוף גלות האחרון, ועל ידי התורה יזכו לבית בנוי ומשוכלל, עכ"ד.

ומעתה יתבאר דברי קדשו של משה רבינו שבא לחזק את בני ישראל לדרי עלמא, שאף אם יהיו ח"ו בשפל המצב לא ייראו ולא יחתו שמא ח"ו יפלו בשער הנון, ולא יתייאשו עצמם מן הרחמים דחלילה איך להם תקנה, אלא והתחזקתם, שיתחזקו את עצמם בכל מצב קשה שיהיה, ולקחתם מפרי הארץ, רמז על התורה הקדושה, על דרך הכתוב (תהלים קיב ב) גבור בארץ יהיה זרעו, ומתרגמין גבר באורייתא יהוין בנוי. וכן מבואר במדרש (ב"ר פצ"ח ס"ה) ואת הארץ כי נעמה, זו התורה, שנאמר בה (איוב יא ט) ארוכה מארץ מדה. כי בכח התורה הקדושה יזכו להחזיק מעמד בגלות החל הזה, ואף כי והימים ימי ביכורי ענבים, כדמתאמרא משמיה דהרה"ק רבי שמשון מאוסטרופולא זלה"ה (מובא בליקוטי שושנים בסוף ספר קריים) והימים ימי ביכורי ענבים, שהכוונה על שליטת הס"מ וחילותיו שהתגברו בימים אלו שהלכו בהם המרגלים, וזה נרמז באותיות שהם ביכורים וקודמים לאותיות ענב"ם שהוא סמא"ל, עכ"ד. עם כל זה באיזה מצב יש לנו להתחזק בכח התורה הקדושה שעל ידי התורה יש לנו תקנה בכל הזמנים, ואף כי גברו כוחות הטומאה והס"מ, ידו פרש צר על כל מחמדיה, אל יתייאשו עצמם מן הרחמים, כי ובאמצעות התורה הקדושה יכול לצאת משאול תחתיה.

ודברי חיזוק של משה רבינו מלוה אותנו בכל דור ודור, ובפרט בדרא בתראה הדין בעקבתא דמשיחא, עוברים אנהנו נסיונות קשים וזמנים קשים, והעצה היחידה להתחזק במה שהורה לנו משה רבינו, להתחזק בכח התורה הקדושה, כי המאור שבה מחזירו למוטב בכל מצב וענין, ועל ידי התורה הקדושה יכולים אנו לתקן מה שפגמנו נגד הבוכ"ע. השי"ת יעזור שהימים האלו יתהפכו לששון ולשמחה ונזכה לביאת הגואל בהתרוזמות קרן התורה וישראל בהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

ומזה יוצא לנו חיזוק גדול, כי מחמת תקנה זו תקנו חיוב פרקונה תחת פירותיה, והבעל חייב לפדות את אשתו, ועל כן חייב הקב"ה מחיובי בעל לאשה לקיים תקנות חכמי ישראל ולפדות את בני ישראל מגלות החל הזה.

עומדים בשבת מברכים חודש תמוז, ובהדשים הללו היה החורבן של בית ראשון וגם השני, אמנם אנן לא אבדנו תקותינו, ומאמינים אנהנו באמונה שלימה שהשי"ת ירחם עלינו ויגאלינו מן הגלות החל הזה, כי הקב"ה מקיים תקנות חכמים שחייב את הבעל לפדות את אשתו, וזהו הדברי חיזוק שחיזק משה רבינו את בני ישראל על ימי הגלות, שמכח תקנות חז"ל שהבעל אוכל פירות, חייב לגאלינו, ועל כן הוא דבר ברור בלי שום צל ספק שהשי"ת ירחם עלינו ויוציאנו מן הגלות המר, ואנו מאמינים באמונה שלימה בביאת המשיח שיהיה בעת שיעלה רצון מלפני הבורא ית"ש.

*

עוד יתבאר על פי המבואר בסידור האריז"ל (בסדר הגדה של פסח) שבני ישראל היו משוקעים במצרים במ"ט שערי טומאה, ולכן לא יכלו להתמהמה ויצאו ממצרים בחפזון, כי אלמלי היו שוהים שם אף רגע אחת, היו נשקעים בשער הנ' ולא היתה חס ושולם תקומה לעם ישראל. אמנם על לעתיד לבא נאמר כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכון, וכמו שכתב באור החיים הקדוש (פ' שמות) כי בגלות האחרון לא יזיק להם אף אם ינסו לשער הנ', מפני שיש להם כח התורה, עיי"ש.

ועל פי זה ביאר מרן דו"ז זלה"ה בדברי יואל (פ' בראשית עמוד פב) מה דאיתא במדרש (ב"ר פ"ב ס"ה) ויאמר אלהים יהי אור, מתחלת ברייתו של עולם צפה הקב"ה בהמ"ק בנוי וחרב ובנוי, בראשית ברא אלהים הרי בנוי וכו', והארץ היתה תוהו ובוהו הרי חרב וכו', ויאמר אלהים יהי אור הרי בנוי ומשוכלל לעתיד לבא. עוד שם במדרש (פ' ס"ה) ויאמר אלהים יהי אור, אמר רבי סימון חמשה פעמים כתיב כאן אור, כנגד חמשה חומשי תורה. והכוונה כי מה שדרשו חז"ל יהי אור על בית בנוי ומשוכלל לעתיד לבא, ודרשו יהי אור על

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוה"ח להם

צדקת רבי מאיר בעל הנס

כולל עצי חיים

מסדרם של רבותיהם לביט סונטי-סאטמאר

נוסד בשנת תרס"ט ע"י מרן רב הוי"ק בעל עצי חיים ז"ע - ונתחדש אורה ע"י מרן רב הוי"ק בעל ברך משה ז"ע
בהודרת והמשתת ב"ק מרן רבנו הגה"ק שליט"א - כיום הגה"ק רבי שלום אליעזר טייטלבוים שליט"א, נשיא הכולל

קרית יואל - בני ברק יצ"ו

"ברכת מזל טוב"

הגנו משגרים ברכת מזל טוב תמה ולבבית לאנשי שלומינו החשובים כל אחד בשמו יבוקד

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בחדרת קודש ובהתרגשות עילאה משגרים אנו בזה ברכת מזל טוב
אל מול פני הוד כבוד קדושת

מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל שמחת אירוסיו בנו נ"ו למזל טוב

בת חרב"ג הגה"צ רבי חנוך העניך אשכנזי שליט"א

רב ביהמ"ד אבני צדק, ומ"חן שנות עצי התמרים בקרית יואל יע"א

הרה"ח ר' **חיים עקיבא ווייסהויז** שליט"א
לנישואי בתו ביום רביעי באולמי ארמונות הן

הרב ר' **חיים משה לעזרי** שליט"א, מנהיג דשיבתינו הק
ולחתנו הרה"ח ר' **שלמה זלמן סאנדער** שליט"א
לאירוסיו בנו, נכדו הבה"ח **יעקב יודא הויז** תלמיד ושיבתינו

הרה"ח ר' **משה שפילמאן** שליט"א
ולאביו הרה"ח ר' **ישראל יעקב שפילמאן** שליט"א
להולדת בנו, נכדו - השלום זכר בבית מדרשינו בשיכון

הר"ר **יצחק אייזיק מארקאוויטש** הויז
ולאביו הרה"ח ר' **משה מארקאוויטש** שליט"א
להולדת בנו, נכדו - השלום זכר בבית מדרשינו בשיכון

הרה"ח ר' **חיים מרדכי געשטעטנער** שליט"א
להולדת בתו

הרה"ח ר' **עזרא בנעט** שליט"א
ולאביו הרה"ח ר' **יצחק בנעט** שליט"א
להולדת נכדו אצל בנו הר"ר **יוסף עבי בנעט** הויז, קרית יואל

הרה"ח ר' **אלימלך קליין** שליט"א
להולדת נכדו

• כולל אברכים מצויינים

כולל להוראה

כולל הלכות שבת

כולל הלכות יו"ט

חברה משניות

• התאחדות האברכים

ארגון שיעורי תורה

חבורת יסודי התורה

איחוד החבורות

מערכת קול התאחדותי

• מפעלי צדקה חסד

מפעל החסד "ידי משה"

קמחא דפסחא "ידי חסד"

וועד עריכת שמחות לאנ"ש

ארגון "חסדי משה"

למען אחי ורעי

קופת גמ"ח

קרן עזר נישואין